

foto. ANK

Palme Cinayeti için seçilen kurban :

KÜRTLER

Ünlü İsveçli Gazeteci **JAN GUILLOU** Palme cinayeti ile ilgili görüşlerini Kürt Haber Ajansına açıkladı

□ "Polis cinayet suçunu bir gruba veya gruplara yükleyecekti. Akla gelen ilk isim Kürt-

ler oluyordu. Çünkü, Kürt grubu PKK'nın poliste oldukça yüklü bir dosyası vardı."

Devamı sayfa 6-7'de

"İsveç Polisi Kürdistan Dağlarında Balık avlamaktan vazgeçmelidir"

Mahmut Baksı'nın yazısı s.5'de

KURDISTAN PRESS

ROJNAMEYA 15 ROJÎN • 15 GÜNLÜK GAZETE

GILALA

AJANSA NÛÇEYA KURD

THE KURDISH NEWS AGENCY

KURDISKA NYHETS BYRÅN

HEJMAR • SAYI 7 17 BERFBARÎNAPÊŞÎ • ARALIK 1986 ISSN 0283-4898

[46] 08-98 47 43

131 42 ANK S

Xelkê Hewlêr di berxwe dide

- Hikumeta Iraqê dixwaze bi zorê xelkê bibe êniya şer.
- Xelkê Hewlêrê naxwaze here êniya şerê Îran û Iraqê.

Ji 7'ê vê mehê ve hêzên ordiya Iraqê der dora bajarê Hewlêr girtine, bi zorê xelkê digirin û dixwazin bibin êniya şerê Îran û Iraqê. Li dijî plana hêzên hikumetê, ku dixwazin xwendevan, karkir, memûr û esnafan bibe êniya şer, xelkê bajêr jî li hember vê plana şerê bi xurtî berxwe dide.

Dûmahîk di rûpelê 3'an de.

Hewler Halkı Direniyor

- Irak hükümeti, halkı zorla savaş cephesine götürmek istiyor.
- Hewler halkı savaş cephesine gitmemek için direniyor.

Bu ayın 7'sinden itibaren Hewler'i kuşatan Irak ordu birlikleri, şehir halkını zorla tutuklayarak, Irak-İran savaş cephesine götürmek istiyor.

Hükümet birliklerinin öğrenci, memur, işçi ve esnafı zorla cepheye götürme isteğini tepkiyle karşılayan Hewler halkı direnişe geçti.

Devamı sayfa 3'de

PÊŞMERGE EMINE

- "Min jiyana xwe daye şoresê. Emê welatê xwe rizgar bikin û ji bo xwe jiyaneke serfiraz ava bikin."

□ "12 sale min zarokên xwe ne dîtine. Wek hemû dayikên Kurd, ez jî dixwazim zarokên xwe bibînim. Lê, şores li ser hemû tiştan e"

Dûmahîk di rûpelê navîn de

PDK-I û YNK Gelê Kurd Bangî Berxwedanê Dikin

- Li heremên rizgarkirî, di 1.12.1986'an de di navbera endamên Polit Bûroya PDK-I û endamên serkirdayetiya YNK de civîn hatin çêkirin. Di van civînan de du belavok hat derxistin.

- Di belavokek de ji gele Kurdistanê li hember kiryarên zordestî yên hikumeta Iraqê bangî bexwedane dikin

Dûmahîk di rûpelê 4'an de

I-KDP ve KYB Kurdistan halkını Direnişe Çağırıyor

- Kurtarılmış bölgelerde Irak KDP ile KYB'nin yetkili delegasyonlarınının 1 Aralık'ta başlayan görüşmelerinden sonra iki bildiri yayımlandı.

- Yayımlanan bildirimlerde Kürt halkı, Irak hükümetinin saldırı ve zorbalıklarına karşı direnişe çağrıldı.

Devamı sayfa 4'de

- "Hayatımı devrime adadım. Ülkemizi kurtaracağız ve işte o zaman, kendimize yeni ve onurlu bir hayat kuracağız"

□ "12 yıldır çocuklarımı görmedim. Her Kürt anası gibi ben de çocuklarımı görmek isterim. Ancak devrim herşeyin üstündedir."

Devamı orta sayfada

RIZGARI DAVASINDA 11 İDAM !!

□ İstanbul'da görülmekte olan 84 sanıklı Rızgari davasında 3.12.1986 günü esas hakkında mütalaa-sını veren savcı Muzaffer Erkan 11 sanık hakkında idam, 29 sanık hakkında 8 ile 25 yıl arasında

Devamı sayfa 15'de

Dawa DDKAD'ê Qediya

□ 6 jinên Kurd ceza xwarin, DDKAD ji ber "sûcên" propaganda komunîzmê û xebata ji bo Kurdis

Dûmahîk di rûpelê 4'an de

Di Kurdistanê Rizgarkirî de Reformên Demokratî

Dûmahîk di rûpelê 4 an da

Çalakiyên Pêşmerge Her Berdewam e

Dûmahîk di rûpelê 4'an de

Hindek Gels

Li gor daxwaziya me, diviya ku em hejmarê heftemîn (7) ya KURDISTAN PRESS bi îngilîziya wê biweşandaya. Lêbelê me vî tiştê pêkneanî.

Sedema yekemîn; me hîna problema rêzîkirinê (dizgî) helnekiriyê. Lewra ji bo îngilîzî programeke taybetî divê. Û ya duwemîn; me hîna di nava redaksiyona rojnameyê de komîteyê wergêriyê saznekiriyê.

Ger em ev celeb pirsan helbikin, wê gavê em dê di her şeş hejmaran de carekî, nivîsarên bijarte û nûçeyên wan di heşt (8) rûpelên îngilîzî de bidin.

Pirsekî me ya dinê jî, bi rêz û pergala rûpelên rojnameyê me ye. Gelek ji xwendevanan berde wama vê pergala û sisteme dixwazin. Hinek ji wan giliya kêmbûna nivîsarên tirkî dikin û hinek jî, ji kêmbûna nivîsarên kurdî. Li gor hinekan jî, divê dîsa li ser şûndezivîrîna ew vêje (literatur) ya çep û gotûbêjên politîkî û îdeolojîkî girantir be. Dîsa li gor hinekên dinê, giranbûna nivîsarên nûçe û lêkolînan divê hemû rûpelên rojnameyê dagire.

Vêca li gor vê yekê, pêkanîna mûwazeneyek, ne gengaz (mumkun) e. Ev rojname bi xebata kadroyê wisa wisa nayê deranîn. Bilakis ev kar li ser milên çend mirovan e ku, ew di bêgaviya (mecbûriyet), xebatekî ji pêwîstiya xwe pirtir dikin. Nivîskarên ku diviya nivîsar bişiyandana, gelek ji wan erkên xwe bi cih neanî. Di her pirs û meseleyan de, nivîsandina xebatkarên rojnameyê, di hûrkolana (tehlîl) dawiyê de, bibe nebe ev dê rojnameyê bike dengê dîtin û hêzekî.

Divê xwendevan, li gor vêya, rewşa rojnameyê, ya îroyîn baş binirxîne (değerlendirme). Ji bo vê yekê her tiştê kirin, ku rojname berzbibe û bigihîje ciyê xwe yê ku tê xwastin. Dê bê kirin... Lê divê mirov ji bîr ve neke, ku di rewşên wanî de pêwîstiya zeman divê...

Ew gellacî û kurtepiştiya, ku tê xwastin ku li dora rojnameyê bê hunandin, ne tişt in ku mirov wan ciddî bigire. Em rexneyên tiştên wanî nakin. Lê em dibêjin eyb e. Divê mirovên me piçek hînbûna xwedî lê derketina dewlemendi-yên xwe yên neteweyî guhdar be. Li hêla din em dibêjin ku pêşengên me yên politîkî û kadroyên me, divê hay ji zanebûna xwe ya berpirsiyariyê hebin. Hêz û tevgera kurdî, pêwîstiya xwe ya rastî û durustiyê, dilnermiyê û gavên nebeziyê heye.

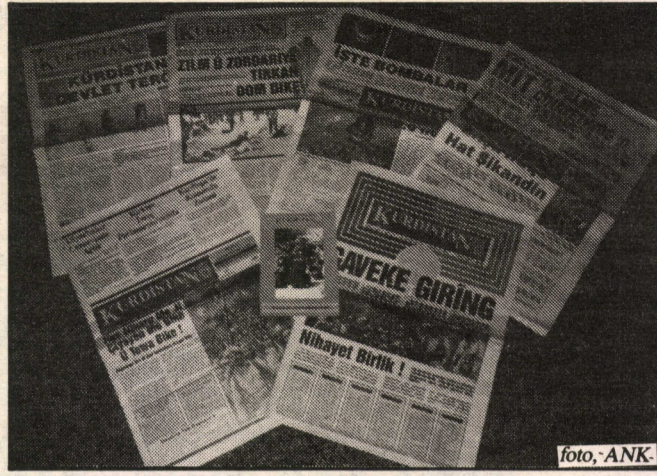

foto: ANK

Sulê rojan nebin yê salan nabin

Bazî Sorunlar

KURDISTAN PRESS'in 7. sayısını İngilizcesi ile beraber yayınlamayı planlamıştık. Bunu gerçekleştiremedik.

Birincisi, henüz, dizgi sorunu çözülemedi. İngilizce için özel program gerekiyor. Ve ikincisi gazete redaksiyonu bünyesinde bir çeviri kurulu oluşturamadık.

Önümüzdeki dönemde bu iki sorunu çözebilirsek, her altı sayıda bir altı sayının içeriğini ve bu sayılardan seçilen yazıları 8 sayfalık bir İngilizce ekte vermeye çalışacağız.

Diğer bir sorun, gazetenin sayfa düzeni ile ilgili. Pek çok okuyucu, mevcut sistemin sürmesini istiyor. Bir kısım okuyucu, Türkçe yazıların azlığından, diğer bir kısım ise Kürtçenin azlığından yakınıyor. Kimi okuyucu için, alışılmış sol literatüre dönüp, politik ideolojik tartışmalara ağırlık verilmesi gerekirken, kimi okuyucu için, haber ve araştırma yazılarının bütün gazeteyi kapsamaması isteniyor.

Tabii bunlar arasında bir denge oluşturmak mümkün değil. Gazete çok geniş bir kadro çalışması ile çıkarılmıyor. Tersine, gereğinden çok daha fazla çalışmak zorunda kalan küçük bir insan gurubunun omuzlarında duruyor. Gazeteye yazı göndermesi gereken yazarların pek çoğu bu görevlerini yerine getirmiş değil. Gazete çalışanlarının her sorunla ilgili yazıp çizmeleri ise, son tahlilde gazeteyi belli bir görüşün sesi durumuna getirecek.

Bu nedenle, okuyucu içinden geçilen süreci iyi değerlendirmek zorunda. Gazeteyi istenen düzeye yükseltmek için gerekli her şey yapılıyor. Yapılacak... Ama, tüm bu oluşumların belli bir zamana ihtiyaç duyduğu unutulmamalı.

Gazete etrafında örülmek istenen ucuz dedikodular ise, ciddiye alınacak düzeyde değil. Bunları eleştirmiyoruz. Ama ayıplıyoruz. İnsanlarımız, biraz ulusal zenginliklerine sahip çıkmasını öğrenmeli. Ayrıca, siyasi liderlerimiz ve lider kadrolarımız da sorumluluklarının bilincine varmalıdır diyoruz. Kürt hareketinin dürüstlüğü, açık yürekliliği ve cesareti adımlara ihtiyacı var.

Sekretarya

Komela Xwendekarên Kurd li Ewropa

Ji bona Serperistiya KURDISTAN PRESS yê hêja!

Silavên şoreşgerî germ bi navê Komela Xwendekarên Kurd li Ewropa (KSSE) ji we re rêdikin.

Pêkanîna KURDISTAN PRESS karekî pir bi nerx û hêjaye di mejiwa çapemeniya Kurd de li Ewropa. Komela me vî karê han ji dil û can pîroz dîke û bi hemû tiwanên xwe piştgiriya wê dîke.

Gihandina rewş û zînetê Kurdistan bi bîr û baweriya cihanê karekî ne bes tenê hêjaye, bi nerxe, lê belê hê jî bêtir pêwîste.

Dagirkirên Kurdistanê ji serdarên Bêgane yê Turk, Iranî û Ereber her û her kar dikirin ji bona naskirina miletê Kurd bi miletên din re mîna miletekî dir û hov.

Talankerên Kurdistan xebata miletê me yî Kurd ji bona azadiyê û serxwebûnê nala rêbiryê û keleşiyê didan xwiyanîkirin, lê werîsê derewê kurt e. Talankerên Kurdistan roj bi roj li seranserê cihanê rûsar û rûreş derdikevin, xebata miletê Kurd bi qehremanî berz û bala dibe.

Em bawer in wê xebata miletê Kurd ji bona azadiyê û serxwebûnê bi saya xebata hêjar û perîşanên wî, belê karger û cotkarên wî dê bi tac û xelat bibe.

Birayên hêja!

Dost û hevalên berêz!

Em hêvîdar in pêwendî di nava Kurdistan

press û komela me KSSE de pitewtir û xurtir bibe. Ji bo nava berjewendî û qazanca miletê Kurd li herçar perçên Kurdistanê.

Sekretarya KSSE

Berlîna rojava/20.11.1986

Bo hevalên Kurdistan Press

Em hevalbendên Komela Xwendekarên Kurd li Ewropa (KSSE) Liqê Holland. Bi dil û can pîrozbahiya rojname me ya teze "Kurdistan Press" dikin. Em hêvîdar in hûn domdariyê da serfirazbibin. Bi rastî jî di rojên îroyîn da gelemeyî belengaz û perîşan zor hewceyî çapgiriya wisa bû.

Hejmarê pêşîn gihîştê destê me bi kurdiyekî baş hatiye nivîsîn. Derheqê forma wê de tu rexneyekî me nîne. Ger ku bibe, emê wê jî binivîsin. Lê heta ku mumkune Tirkiya wî kêmbikin û Kurdî de tîpên serenivîsî mezin wê zêde be û hinek qerf û kenok û helbestên gelerî em bawer in rojname bixemilîne...

Silavên germ û geleri

KSSE

Liqê Holand

Jiyan baş, hevalên nivîskar û rewşenbîr. Pîroz li kar û îşê KURDISTAN PRESS dikim. Hêvîdarim Kurdistan Press herdem li karê xwe da berde wama bî. Dixwazim, li Kurdistan Press da ev destnivîsa hun çap bikin. Spas dikim heta carekî din. Silavên xwoşevîstî.

Gula min

Gula min li ser kevirê reş rûniştiye.. Haya wê li jiyana nexweş nîne.. Roj dibûhûrî û tîrêja sibê hilda. Gul bê xem e, nizane çima! jê dûr ketime.

Ez dibêjim dilbirînim, jiyana azad dixwazim. Gul wa dizanî, roj li gund ava dibî lê lê çi bikim axina dilê min Te jî bizaniba li xwarê zozanê me çi hatiye serê me...

Belê dixwazim tu jî bizanî Zozanê bav û kala xalî bû Gurê birçî lê digerin lê lê çi bibêjim, nahêlin kêrî zozanan bixemilînim...

Şahin Ahmed
2.9.1986/Amsterdam

Bi silavên Şoreşgerî

Ji bo Kurdistan Press, ez gelek şa bûm, ez bawerim Kurdistan Press yê valahiya rojname Kurd û Kurdistanê tijî bike.

Ji ber vî kar û barê we, ez we pîroz dikim.

Hîşyar Aras • Swêd

Kurdistan Press'e

Kurdistan Press'in çıkışına sevindim. Kurdistan Press gerçekten, Kurdistan'da gazetecilik alanında varolan bir boşluğu doldurma uğraşı içinde.

Gazetenin 5 sayısı da elim'e ulaştı. Özellikle Güney Kürdistan'daki halkımızın eli kanlı despot sömürgecilere karşı sürdürdüğü haklı ve onurlu savaşı, gazetenizin sayfalarından daha derinlemesine tanıma olanağı buluyorum. Gazetenin yalnız bu yönü bile, çıkışının gerekliliğini ortaya koymaya yetiyor.

Kurdistan Press'in, sömürgeci düşmana karşı iyi bir silah olması dileğiyle çalışmalarınızda başarılar dilerim.

Bayram

2.12.1986/Basel-İsviçre

Bi navê şehîdên Kurdistanê

Bo Hewalanî Kurdistan Press hêja, Silavekî germ û xebatî li we. Ez wekî Kurdekî xwedan bîr û baverî xoşhaliya xwe ji we ra diyar dikim, bo wê pêngavî ji bo derxistina Kurdistan Press'ê pîroz... min netwanim latîfî binivîsim, kemasiyên min bişorin.

M.Mehmûd/IRAN

KURDISTAN PRESS
rojnameya 15 rojîn • 15 gûnlûk gazete

Kurdisk Tidning
Utkommer Varannan Vecka

• 17. December • Berfbarînapêşî / Onsdag • Çarşem 1986

Chefredaktör och Ansvarig utgivare
Orhan KOTAN, 08 - 29 50 56
Redaktion sekreterare
Çetin Çeko, 08 - 29 83 32
Tekniskt Sekreterare
S. Serdar, 08 - 98 47 43
Administration - Prenumeration
B.Azat, 08 - 29 83 32

Postadress ; Box 7080, 172 07 Sundbyberg
Besökadress ; Örsvängen 6C (Hallonbergen)
Tlf ; 08 - 29 83 32
Tlx ; 131 42 ANK S
Bankgiro ; 343 - 5559
Postgiro ; 2 65 33 - 0

Tryckeri , Idrottsbladet Södertälje

Xelkê Hewlêr Hewler Halkı Di Berxwe dide Direnıyor

□Xelkê Hewlêrê naxwaze here êniya şerê İnan û Iraqê.

□Hikûmeta Iraqê dixwaze bi zorê xelkê bibe êniya şer.

Ji 7'ê vê mehê ve hêzên ordiya Iraqê der dora bajarê Hewlêr girtine, bi zorê xelkê digirin û dixwazin bibin êniya şerê İnan û Iraqê.

Li dijî plana hêzên hikûmetê, ku dixwazin xwendevan, karkir, memûr (muwazif) û esnafan bibe êniya şer, xelkê bajêr jî li hember vê plana şerê bi xurtî berxwe dide.

Ev berxwedana ku li dijî kiryarên zordariya hikûmeta Iraqê dest pê kiriye, her diçe fîreh dibe û xelkê bajêr naxwazin biçin êniya şer.

Ji destpêkirina berxwedanê ve heta niha hêzên hikûmetê bi hezaran kes girtine. Ji-yana kesên girtî di nav xeterê kuştinê de ne.

Radyoyên PDK-I û YNK 3 roje ku di wesanên xwe de, xelkê Hewlêrê û Kurdistanê bangî berxwedanê dikin. Û dixwazin ta ku alîkariya hêzên pêşmerge bigihê, berxwedana xelkê berdeyam bike.

Berxwedana gel, hefteyeye ku berdeyam e. Zordarî û kiryarên hêzên hikûmeta Iraqê heta niha ne gihaye encamekî.

Hêzên ordiya Iraqê der dora bajar bi temameti girtine û dora bajarê hêzên xwe amade kirine ku dê nehêlin alîkarî xelkê re ji derve bêt.

Di gel muhasara (kuşatma) ya hêzên ordiya Iraqê jî, ihtimale ku hêzên pêşmerge bên piştgirîya xelkê bajêr bikin.

Hekariya ku di navbera PDK-I û YNK'ê de, di meha çûyî de pêk hati bû, manewiyat (moral) û qeweta berxwedana gel bilind kiri bû. Van rojên dawî, li dijî hêzên hikûmetê, hêzên pêşmerge çalakiyên serkevtî pêk tînin. Ev berxwedana ku li Hewlêrê çêdibe mimkine tesîreke li herêmên din yê Kurdistanê bike. Û berxwedana gel firehtir bibe.

□Hükümet, halkı zorla savaş cephesine götürmek istiyor.

□Hewlêr halkı cepheye gitmemek için direnıyor.

Bu ayın 7'sinden itibaren Hewlêr'i kuşatan Irak ordu birlikleri, halkı zorla tutuklayarak Irak-İran savaş cephesine götürmek istiyor.

Hükümet birliklerinin öğrenci, memur, işçi ve esnafı zorla cepheye götürme isteğine karşı şehir halkı direnişe geçti.

Irak hükümetinin bu zoraki uygulamasına karşı başlayan direniş yaygınlaşarak yığınsal bir eyleme dönüştü. Halk zorla cepheye gitmek istemiyor.

Direnin başlanmasıyla hükümet birlikleri binlerce kişiyi tutukladı. Tutuklanmaların hayatında endişe edilmektedir.

Son üç gündür sürekli yayın yapan I-KDP ve KYB radyoları, Hewlêr ve Kürdistan halkına sürekli çağrılarda bulunarak halkı direnişe çağırmakta ve peşmerge yardımını yetiştirinceye kadar direnişin sürdürülmesini istemektedir. Direniş bir haftadır devam ediyor. Irak ordu birliklerinin terörü şimdilik bir sonuca ulaşabilmiş değil.

Şehri kuşatma altına almış olan hükümet birlikleri, dışardan gelebilecek peşmerge desteğini de engellemek için şehir çevresinde askeri birlikler bulundurmaktadır.

Hükümet birliklerinin kuşatmasına rağmen KDP ve KYB'ye bağlı peşmerge birliklerinin direnen şehir halkını desteklemek için hükümet birliklerine saldırması ve kuşatmayı kırmak bekleniyor.

KDP ve KYB arasında geçtiğimiz ay gerçekleştirilen ittifak, Güney Kürdistan halkının moralini ve direniş gücünü yükseltmişti. Peşmerge birliklerinin başarılı askeri eylemlerini sürdürdüğü bu günlerde, Hewlêr'de olduğu gibi Kürdistan'ın diğer bölgelerinde de hükümetin uygulamalarına karşı yığınsal halk direnişlerinin olabileceği beklenmektedir.

17 ARALIK

Emperyalist metropollerin havaalanlarından içeriye adım atamaz, politik mültecilerin çoğunda, gözle görülür bir vurdum duymazlık başlıyor. Yıllar süren dişe diş mücadelelerle edinilen değerler, alışkanlıklar ve davranış biçimleri, birer ikişer unutuluyor. Üzerine titrenen ilkel, amaçlar ve politik ideolojik perspektifler, yerini kaba bir solumsuzluğa terk ediyor.

Bunun en somut örneklerinden biri, emperyalist metropollerde, politik mültecilerin kendilerini fazlaca demokratik bir ortamda yaşar hissetmeleridir. Bu garip inanç, en duyarlı konuların, örneğin, işkencede arkadaşlarımızın uğruna can verdiği bilgilerin kahve sohbetlerine, meyhaneye gevezeliklerine kadar düşürülmesidir. Böylece, oldukça hafife alınan emperyalist metropollerin polis örgütleri, bizim örgütlerimizin merkez komitelerinin sahip olmadıkları ölçüde ve detaylı bilgilere sahip olmuşlardır.

Polisi hafife alma, emperyalist devletleri küçümseme; gene garip bir biçimde, bizim insanlarımızı kabadayılaştırıyor! Deşifrasyon ve legalizmin ulaştığı boyutlar ise, ideolojik çöküş ile aynı çizgiyi izliyor.

İsveç'te Palme cinayetinin seyri, Kürt hareketi üzerinde yukarıda sayılan laçkalıklardan ötürü ağır tahribatlar yaratmış durumda. Buna karşı, ne suçlanan PKK ve ne de diğer Kürt örgütleri ve aydınları gerekli duyarlılığı göstermiş değiller. Oysa, mesele sanıldığından çok daha ciddi ve kahredicidir. Bağımsızlık ve özgürlük mücadelesinin ihtiyaç duyduğu destek ve dayanışma kapıları birer ikişer yüzümüze kapanmaktadır. Kürt hareketinin sahip olduğu sempati, yerini kanlı terör örgütlerine duyulan tepkiye terk etmektedir!

İdeolojik kamuoyunun kolay kolay dönüşmeyeceğini bilmek zorundayız. Kamuoyunun vicdani ideolojilerden kaynaklanan yoğun politik propagandalarla biçimlenir ve bu vicdani yargılar kuşaklar boyu sürüp gider. Nazizm imajını kamuoyunun vicdandan söküp atmak nasıl mümkün değilse, bağımsızlık ve özgürlük mücadelesi inkar edilerek, birbirini bogazlayan "basit canilerden, esrar kaçakçılarından vb." ibaret Kürt örgütleri imajını da söküp atmak mümkün olmayacaktır.

Oluşturulan kaos içinde İsveç basınının -polis kaynaklı- ısrarlı yayınları ile Palme cinayeti Kürtlerin üzerine yıkılmış durumda. İşin acı olan yanı, PKK adına öne çıkarılanların aynı zamanda kriminal kişiler olması... Bunlar adeta özel seçilmiş kişiler... ve hepsi de Kürdistan'da politik çalışmalarını olmayan Avrupa'da "kürtçü" olmuş kişiler.

Detaylarını bu sayımızda okuyacağımız son olay akıl almaz bir biçimde basın ve TV aracılığı ile İsveç ve dünya kamuoyuna duyuruldu.

Geçerken şunu da vurgulamak gerekli; İstanbul'da yapılan son NATO toplantısında generaller, "bölgedeki son gelişmelerin Kürdistan'ın stratejik önemini artırdığını" vurguladılar... Irak Kürdistan'ında Kürt hareketi şu ya da bu biçimde bir sonuca ulaşma durumunda. Türk diplomatları uluslararası platformlarda artık, Kürt sorununu inkar edemiyorlar. Eğer şartlar bir problemi politika gündemine sokuyorsa, aynı şartlar bu problemin çözümünü de (olumlu ya da olumsuz) gündemleştirir.

Bu noktada, Kürt sorunu Türkiye pratiğinde, PKK ile özdeşleştirilerek sunulmak isteniyor. PKK bu nedenle, Türk basınında olduğu kadar, Avrupa basınında da manşetlerdedir. Bu manşetlerde ulusal kurtuluş boyutu yok. Dünya düzeyinde anti-kürdizmi kıskırtıcı malzemeler var. Ve tabii, Kürt sorunu gündemdedir. Kürtler ise suskundur. Öncelikle siyasi partiler olmak üzere, Kürt aydınları, diğer demokratik örgütler, yurtseverler, uluslararası kamuoyunu aydınlatıcı çalışmalara girmek için daha ne kadar bekleyecekler? Yeni bir Nazi dramını mı?

17 BERFBARÎNA PÊŞÎ

Ji dergayên balafirgehên metropolên İmperyalist, bi gav avêtina hundir, di gelek penehendeyên (multeci) me yê politik de, sergêjiyê berçavê destpêdike. Ev nîrxên (değer) ku bi têkoşinên dijwariyên salan, hatine wergirtin, awayên rabûn û rûniştinên wan yê berê, yek bi yek tê ji birvekirin. Ew pêyman û armanç ew perspektîfên îdeolojîkî û politîkê şûnên xwe li ber bêberpîrsiyarekî êşkere dihêle.

Ji bo vê yekê nimuneyê (mîsal) berçavî ev e; ku penehendeyên me yê politik, xwe di metropolên İmperyalistan de, mîna ku di rewşekî demokratîkîyê ziyade de bijîn, hîsdikin. Ev baweriya ecêb, ew mesele û agahdariyên herî nazik mîna ew meseleyên ku heval û hogirên me, di lêdan û eşkenceyan de ji bo wan serdan lê sir nêdan, hatiye heta daxistina xweşbeşên qahwexaneyan û gevezeyîta meyxaneyan. Her bi vê awayê rêxistinên ew polîsên metropolan, yê ku mirov wisa girîng nabîne, xwediyê wisa agahdariyên berfireh bûne, ku komîtê ya navendiya rêxistinên me jî, xwedî agahdariyên wisa nînin.

Dişa bi awayekê ecêb girîng negirtina polis, biçûk dîtina dewletên İmperyalist, mirovên me qabadayî dîke!

Ew dereca ku deşifrasyon û legalîzm xwe gîhandiyê di ketina xêz û paraleliya îdeolojîkî de diçe.

Ji ber vê xerab bûna ku me li jorî jimart, li ser tevgera Kurd, li Swêd bi kuştina O. Palme re texribatên giran çêbûye. Li hember vê yekê ne PKK ya ku ev cerîmend tê li serkirin û ne jî ev tevgera Kurd û ronakbîrên Kurd ew hassasiyeta ku divê û pêwîst e, rê nadin-lê ew mesele xuyabûna xwe zêdetir ciddî û qehirdar e. Ew deriyên ku têkoşina serxwebûn û azadiyê pêwîstiya xwe, ji hevkarî û destbiratî ya wan re heyê, yek bi yek li ser çavên me tê girtin. Ew sempatiya ku tevgera Kurd lê xwedî ye, hema hema cîhê xwe ji ew hîzkirina reaksiyonî li ser rêxistinên xwindarên terorê re dihêle.

Divê em bizanibin ku ew dîtina giştî (raya giştî) ya îdeolojîkî, wisa hêsan nikare bizivire. Wijdana dîtina giştî, ya ku ji serkaniyên îdeolojîyan dertê, ji ew propagandayên politîkê ya kesif çêdibe. Û ew hukmên wijdanê bi nîfşan (kuşak) re diajo, berdeyam dike. Çawa ku ne gengaz (mumkun) e ku ew îmaja Nazîzmê, ji wijdanan dîtina giştî bê qedandin û awêtin, her wisa jî de ne gengaz be ku ew îmaja rêxistinên Kurd, yê jî "Qatîlên adî, bazirganên esrarê" pêktên û hevdu bi înkâr kirina têkoşina serxwebûn û azadiyê ser jê dikin, bê awêtin.

Di nav vê tevliheviya çêbûyî de li gor nûçeyên -ji serkaniya polîs- tê de zgayê ragiyan-dina Swêdê, kuştina O. Palme ketiya ustiyê Kurdan. Hêla ku tehle ev e, ku ew mirovên ku bi navên PKK tînan rêdan, bi xwe mirovên kriminal dixuye... Ev mirov mîna ku bi taybetî hatine hîlbijartin û ew hemû ne ji ew mirovan in ku li Kurdistanê xebateke politîk kirine. Ew li Ewropayê dest bi "kurdîyê" kirine.

Ev bûyera dawiyê ku hûn bifirehî di vê hejmarê me de bixwinin, bi awayê ecêb, li Swêd û hemû Dinyayê bi alîkariya TV belavbû.

Berî ku em derbas bibin, divê em vêya, jî bibêjin, ku generalan di civîna NATO yê ya İstanbulê de "çêbûnên dawiyê yê li herêmê girîngbûyîna stratejîkiya Kurdistanê pirtir kir." gotin.

Tevgera Kurd ya li Kurdistanê Iraqê de bi çî awayî be wê bigihîje encamekê. Dîplomaten Tirk di platformên navnetewî de êdî nikarin înkara pîrsa kurdan bikin. Ger dema rewş problemekê tîne dike bernameya politîkayê, dişa her ew rewş dikare helkirina wê pîrsê jî (baş an xirab) bîne bernameyê.

Di vê xalê de, pîrsa Kurd di pratîka Tirkiyê de, bi PKK re yek tişt (özdeş) tê nîşandan û pêşkeşkirin. Çawa ku PKK bi sernivîsên (manşet) rojnemeyên Tirkan de ye, wisa jî di sernivîsên rojnemeyên Ewropî de ye. Di wan sernivîsên rojneman da naverokeke rizgariya netewiyê nîne. Di wan nivîsandinan de di serpilka (sevîya) dinyayê de jî bo anti-kürdizm re malzeme heyê. Û wisa jî pîrsa Kurd di bername yê de ye. Kurd jî bêdeng in. Herî pêşîn partiyên politîk û ronakbîrên Kurd, rêxistinên demokratîk yê din, niştîmanperwer ji bo ketina xebata ronahîkirina (informekirin) dîtina giştî (amuoyu), ew de hîna çiqasê dinê rawestin? Li hêviya dirama nazîyê de?

Di Kurdistana rizgarkirî de reformên demokrati

Partî Demokratî Kurdistana-Iraqê, di heremên rizgarkirî de dest bi tetbîqa biryarên civakî û demokrati kir.

Biryarên ku di Kurdistana rizgarkirî de bi hezaran km² yan da berxwe di meha çûyî de dest bi tetbîqa wan hatin kirin ev in:

- Jin anîna bi zorê (îcbarî) hat qedexekirin,
- Ji 1000 dînarî zêdetir stendina qelend hat qedexekirin,
- Bi rêvebirina kar û barên gundên rizgarkirî, bi deng û raya gun-diyan komîte bèn hîlbijartin dê ew komîte hemû kar û barên gundan bi rêvebibin.

Di van babetan de PB.ya PDK-I di mehên çûyî de hinek biryarên prensîbî girtibû. Di meha çûyî de Serokê PDK-I Mesûd Barzanî, di heremên rizgarkirî de bi destpêkirina van biryaran de bi xwe hazir bû.

Di van her 3 babetên ku li gor biryarên prensîbî ya PB.ya PDK-I dest bi tetbîqê bûye, PB.ya PDK li ser vê mesele civînek çêkir. Civîna ku di roja 4.12.1986'an de pêk hat, li ser van her 3 babetan biryarê resmî girt û bi nivîsandinekî resmî vê biryara xwe gihand hemû rekrîvên PDK û hemû navçeyên rizgarkirî.

Van biryarên PDK ku wek qanûn (yasa) li navçeyên rizgarkirî hatiye tetbîq kirin xelkê herêma rizgarkirî gellekî kêfxweş kir.

Kurtarîlmîş Kürdistan'da demokratîk reformlar

Irak Kürdistan Demokrat Partisi, kurtarîlmîş bölgelerde sosyal içerikli demokratik reformlar başlattı.

Binlerce kilometrekarelik kurtarîlmîş Kürdistan topraklarında geçtiğimiz ay uygulamaya konulan kararlar şöyle:

- Zorla evlilik tamamen yasaklanmış,
- Evliliklerde gelenek olan başlık parasının 1000 dinarın üzerinde alınması yasaklanmış,
- Kurtarîlmîş alandaki bütün köylerin yönetiminin, köylülerin seçimiyle işbaşına gelen komiteler tarafından yürütülmesi kararlaştırılmıştır.

Geçtiğimiz aylarda KDP Polit Bürosu, kurtarîlmîş bölgelere yönelik bir dizi prensip kararı almış, KDP Genel Başkanı Mesud Barzani de alınan bu kararların uygulamaya geçirilmesi sırasında bizzat alanda bulunmuştu. Uygulanmaya başlanan bu 3 konuyla ilgili KDP PB'su 4.12.1986 tarihli toplantısında geçmişte alınan prensip kararları doğrultusunda 1 aydır alanda uygulamaya geçilen toplumsal içerikli reformlarla ilgili kararını bir resmi yazıyla bütün parti birimlerine ve kurtarîlmîş bölgelere iletmiştir.

KDP-PB'sunca alınan kanun niteliğindeki bu kararlar kurtarîlmîş bölgelerde yaşayan halk ve peşmergeler tarafından sevinç ve coşkuyla karşılanmaktadır.

PDK-I û YNK

Xelkê Kurd bangî berxwedanê dîkin

Lihevhatina ku di navbera PDK-I û YNK'ê de, di meha çûyî de li ser hilweşandina (ruxandin) rejîma Saddam û vergirtina mafên gelê Kurdistana Iraqê çêbû, piştê wê her du hêz bi hev re hinek kar pêkanîn.

Li heremên rizgarkirî, di 1.12.1986'an de di navbera endamên PB'ya PDK-I û endamên serkirdayetîya YNK de civîn hatin çêkirin. Di van civînan de 2 belavok hat derxistin.

Belavoka yekemîn, Li ser hevkarîya her du hêzan û ji bo xurtkirin û pêşvebirina hevkarîyê rawestiyaye.

Belavoka duyemîn jî, gelê Kurdistanê li hember kiryarên zordestî yê hikumeta Iraqê bangî berxwedanê dike. Û dide xuyakirin ku heta hilweşandina rejîma Saddam dê têkoşîn her berdewam be.

Piştê ku di navbera PDK-I û YNK de hevkarî hat çêkirin, mifreyên pêşmergeyên her du alîyan jî alîkariya hev dîkin û her wesa pêşmergeyên her du hêzan jî, li hemû herêmên Kurdistanê xebatê dîkin.

Dîsa li encama (netîce) vê hevkarîyê, beşê ragiyandina (weşan) her du alî rojane jî hev agahdar dibin û gelek caran di radyo û weşanên xwe de propagandayên mûsterek çêdîkin.

I-KDP ve KYB

Kürdistan halkını direnişe çağırıyor

Geçen ay I-KDP ve KYB arasında Saddam rejimini devirmek ve Kürt halkının haklarını elde etmek amacı ile oluşturulan ulusal birlik anlaşmasından sonra yapılan toplantıların sonuç bildirileri yayınlandı.

I-KDP ile KYB'nin yetkili delegasyonlarının 1 aralık'ta başlayan görüşmelerinden sonra yayınlanan ilk bildiriye, oluşturulan birliğin önemi vurgulanmakta ve birliğin kalıcı kurumlar oluşturmasını, geliştirilerek güçlendirilmesinin gerekliliği anlatılmaktadır.

İkinci bildiriye ise, halk, Irak hükümetinin saldırı ve zorbalıklarına karşı direnişe çağrılmakta, Saddam rejimi devrilineceye kadar mücadelenin sürdüreceği belirtilmektedir.

I-KDP ve KYB arasında oluşturulan birliğin ilk ürünü, her iki örgüte bağlı peşmerge gruplarının bu örgütlerin denetimi altında bulunan alanlarda serbestçe hareket etmelerinin hayata geçmesi olmuştur.

Öte yandan, örgütlerin basın merkezleri arasında oluşturulan koordinasyonla, ortak açıklamalar yapılmakta, açıklamalarda ortak bir dil kullanılmaktadır. Böylece olayların günlük olarak kitlelere aktarılmasında da belli bir mesafe katedilmiş oluyor. (ANK)

AŞİRET ÇATIŞMALARI

ELMANAN aşiretini çevresinde toplayan ve çevrede etkinlik kazanan H.KADRİ ASYA öldürüldü.

H.Kadir Asya'yı öldüren 17 yaşındaki gençin, Parsing (Xuyti) aşiretinden olduğu ve Sırong köyünde oturduğu bildirilmektedir. Öldürülen H.Kadir Asya, 1975 Şubatında polis tarafından yönetilen, devrimci ve yurtsever kişilerin yaralanması, bunlara ait iş yeri ve evlerin tahribi ile sonuçlanan gerici hareketin lideri ve hazırlıycılarından.

Yıllar önce, Parsinglilerle Elmananlilar arasında arazi anlaşmazlığından çıkan çatışmada, 4'ü Parsing, 2'si Elmanan aşiretinden 6 kişi öldürülmüştü. Parsinglilerin H.Kadir Asya'yı, bu çatışmadan buyana süregelen kandası nedeni ile öldürdükleri sanılıyor. Aradan bir hafta geçmesine rağmen gerginlik halen sürmektedir. Elmanan aşiretini, Parsinglilere karşı saldırıya geçecekleri ve onların liderleri sayılan DYP Muş il başkanı Kemal Çavuş, Avukat Sabahattin Sadır ve müteahhit M.Baki Duygu'yu öldürecekleri yolundaki söylentiler nedeni ile, bu insanlar evlerinden çıkamaz duruma gelmişlerdir.

İHBARCILIK KURUMLAŞIYOR

Yapılan ihbarlar sonucu, Muş'un dağ köylerinden Yamaç (Geran) köyünün okulu kapatıldı ve iki öğretmen merkez emrine alındı. Köye yeni öğretmen gönderilmesive okulun açılması için köylüler tarafından yapılan başvurular ise cevapsız bırakıldı. İlgililer, okulda "teröristlerin barındırıldığı" yolunda ihbarlar aldıklarını ve bu nedenle okulu kapattıklarını ifade ettiler.

Öte yandan, Muş'un Sason ve Kulp ile sınır olan köylerine de öğretmen gönderilmediği bildiriliyor. Bu köylerin hemen hemen hepsinde "köy koruyucusu" adı altında milis örgütlerin kurulmuş ve milisler silahlandırılmışlardır. Haberleşmeyi telsiz ile sağlayan milisler, 45 ila 60 bin lira arasında maaş almaktadırlar.

Diğer yandan, arazi anlaşmazlıklarından ötürü çıkan çatışmalar, kan davası çatışmaları ve köyler arası gerginliklerde hızla artmaktadır. İl yönetimi, emniyet ve yargı organlarının bu tür olayları duymazdan gelikleri ve zaman zaman kişikirtıcı oldukları da gelen haberler arasındadır.

Muş ANK

68 Kuşağından Muhbirleşenler

Tatvan'da halen Avukatlık yapan, bir zamanların "devrimci" avukatı Zülküf Şahin kendisine gönderilen Kürdistan Press gazetelerini polise teslim etti.

Zülküf Şahin, öğrenci hareketleri içinde yer almış, TİP'de çalışmış ve bir dönem Ankara Fikir Kulüpleri Federasyonu başkanlığı yapmıştı. 1971'de KDP operasyonlarında, tutuklanıp, Diyarbakır'da yargılanmış ve beraat etmişti.

12 Eylülün sırasınafe aldırıp hizaya getirdiği Türkiye'de hazırola geçenlerden biri olan emekli devrimci Z. Şahin'in, Almanya'dan posta ile adresine gönderilen Kürdistan Press gazetelerini Tatvan Tüccarlar Kulübü'ne götürerek, "İ... bölücüler bana gazete göndermişler. Benim bunlarla herhangi ilişkim yoktur" çığlıkları ile gazeteleri yaktığı, daha sonra polise başvurarak bu tür yayınların dağıtımının kontrol edilebilmesi için PTT idaresinin uyarılmasını istediği bildiriliyor. Z. Şahin, Bitlis valiliğine de başvurarak "Bölücüler yoğun bir şekilde bölgeye gazete gönderiyorlar. Bunu engellemiz gerekir" dediği gelen haberler arasında yer alıyor.

Bu arada gazetemize başvuran bir siyasi gurup yetkilisi "Z.Şahin bizim arkadaşımızdır. Kendisine gazete göndermeyin" dedi.

Gazetenin merkez bürosu, yalnızca resmi kurumlara gazete göndermektedir. Diğer gazeteler ise, başkaları tarafından gönderilmektedir. Bunu engellemek mümkün değildir. Ayrıca Posta ile gönderilen malzemenin suç delili sayılmayacağı bilinmektedir.

DAWA DDKAD'Ê QEDIYA !

□6 jinên kurd ceza xwarin!

□DDKAD ji ber "sûcên" propaganda komunîzmê û xebata ji bo Kurdistanek serbixwe ceza xwarin.

Di dawiya meha 11'an de mahkema DDKAD'ê qediya. Mahkeme ji ber pîrozkirina 8'ê Adarê di sala 1979 an de ji aliyê Urfa İdare hatîbû vekirin. Piştî derba leşkerî îlona 1980'yî bi dawa DDKD'ê ve hatîbû girêdan.

Piştî mahkema DDKD'ê qediya, mahkeme ji dawa DDKD'ê hate cuda-kirin û bi navê Dawa DDKAD'ê mahkeme hate domandin.

Di dawiya meha 11'an de mahkeme qediya, 6 berpirsiyar û endamên DDKAD'ê, her yekî 8 sal cezayê zîndanê, 2 sal û 8 meh cezayê surgûnê xwarin.

(Armanç, Stockholm)

ŞEHMUS CIBRAN DI GIRTÎGEHA DIYARBEKIR DA YE

□ Li gor agahdariyên ji welat tîn Şehmus Cibran meh û niv di bin îşkencê de maye.

□Dîtina wî bi meriv û bi avûkatê wî re qedexe ye. Wek ji xwendevanan ve jî tê zanin rojnâme me, di her du hejmarên buhurî de nûçeyên di derheq Şehmus Cibran de, weşandibû. Û di hejmarê berê de me gotibû, şopa Şehmus Cibran heta nuha nehatiye dîtin. Li gor nûçeyên ji welat tîn, Şehmus Cibran di girtîgeha Diyarbekirê da ye. Ew meh û niv di bin îşkenceyek dijwar de maye. Lê hêjî ne mumkun e, ku meriv û avûkata wî herin dîtina wî.

KÜRTLERLE İLGİLİ KONFERANSLAR

Geçtiğimiz kasım ayı içerisinde İsveç'in güney batı Välsborglän bölgesindeki sanayi kenti Trollhättan'ın il kütüphanesinde, "bugünün Türkiye'si ve Kürdistan'ında baskı, zulüm, işkence ve katliamlar"ı konu alan bir sergi açıldı. Sergi 1.5 ay açık kaldı.

Batı İsveç Kızılhaç teşkilatına Kürdistan ve Kürt ulusu hakkında geniş information verildi. Konferanstan sonra Kızılhaç yetkilileri Kürt halkıyla dayanışmaya gireceklerini bildirdiler.

Bu etkinliklerin yanı sıra bağımsız Kilise'nin düzenlediği Kürt halkıyla dayanışma gecesinde ise, dört saat süren bir konferans verildi ve karşılıklı görüş alışverişinde bulunuldu.

Ayrıca, Uluslararası Af Örgütü'nün (Amnesty International) düzenlediği yabancılar gecesine bölgede bulunan Kürtler de davet edildi. Kürt halkı üzerinde uygulanan baskılar, zulüm ve katliamlar anlatılarak, Kürt kültürü ve yaşamı tanıtıldı. Oldukça olumlu bir hava içinde geçen toplantılardan sonra yeni çalışmalara da başlanabileceği açıklandı.

Dersimli Ahmet•Trollhatten ANK

Peşmergenin eylemleri devam ediyor

□ Irak-Kürdistan Demokrat Partisi peşmergeleri geçtiğimiz hafta içinde Irak ordu birliklerine karşı bir dizi başarılı eylemler gerçekleştirdi.

•Kanımasi-Zaxo yolu üzerinde peşmergelerin kurduğu bir pusuya düşen Irak askeri birliğine önemli kayıplar verdirildi. Peşmerge bu eylemde:

- İçlerinde 1'i subay, çavuşlarında bulunduğu 13 asker öldürüldü,
- 4 asker esir alındı,
- 2 askeri cemse de yakıldı.

•Yine geçen hafta içinde peşmergeler Bêgova alayı ve Sotikê Köyündeki Irak askeri taburuna karşı başarılı bir eylem gerçekleştirdiler. Peşmergenin bu eyleminde de:

- 1 RPG,
- 1 Rakal marka telsiz,
- 1 RBK roket,
- 1 6 mm'lik top ve
- 10 adet kalashnikof tüfek ele geçirildi.

•Bu eylemlerin dışında, geçtiğimiz hafta içinde yargılanan 5 Irak ajanı I-KDP 1. bölgesinde idam edildi.

foto. ANK

Çalakiyên pêşmerge her berdewam e

□ Di nav hefteya çûyî de peşmergeyên Partî Demokratî Kurdistana-Iraqê dijî hêzên hikumetê êrişên serkevî pêkanîn.

•Li ser riya Kanîmasî û Zaxoyê hêzekî leşkerê Iraqê kete nav kemîna pêşmergeyan. Di vê şerê de peşmerge xisaretên (zaiyat) mezin gihandiye dijmin. Di şer de:

- 13 Serbaz hate kuştin, 1 ji wan zabit (subay) bû çendek jî çawîş bûn,
- 4 serbaz dîl girtin,
- 2 Cemseyên (zîlên) eskerî jî hatin şewitandin (sotin).

•Her di vê hefteyê de peşmerge dîsa êriş bir ser baregeha (qerergah) lîva Bêgova û Fewca leşkerê hikumeta Iraqê li gundê Sotikê. Di vê êrişê serkevî de:

- Ji % 80'yî her du baregehan hat wêrankirin,
- 1 RPG,
- 1 Lasilkîyê Rakal,
- 1 RBK,
- 1 Topeka 6 mm,
- 10 keleşnikof hatin bi dest-xistin.

•Wekî din, dîsa di nav hefteya çûyî de Liqê 1'ê Partî Demokratî Kurdistana- Iraqê 5 casûsê hikumetê mehkeme kir, dawîya mehkemê de wan bi dar de (îdam) kir. (ANK)

İsveç Gizli Polisi Kürdistan dağlarında balık avlamaktan vazgeçmelidir

Son iki yıldır Avusturalya'dan Amerika'ya Kanada'dan Londra'ya ve bütün Avrupa'yı kapsayan bir gezideyim. Yakında Ortadoğu'ya gideceğim. Benim görevim diğer bazı Kürtler gibi, dünya kamuoyunu Kürt halkının zor durumu ve çektiği acılara ilişkin bilgilendirmektir. Amacımız milyonlarca Kürde bağımsız bir Kürdistan vermek ve kendimizi bu utanç verici sürgün hayatından kurtarmaktır.

Ben İsveç'teki sürgünlük hayatımın 15. yılını doldurdum. Bu dönem içinde ülkeme dönemedim, Türk ordusu tarafından öldürülen kızkardeşim Necla'nın ve Mayıs ayı içinde İstanbul havaalanında işkence sonucu kalp krizinden ölen babamın mezarlarına bir deste gül bırakamadım.

Bu uzun yıllar zarfında, vatanımdan bana turistler tarafından getirilen tek şey çocukluğumun geçtiği köyümün ırmağındaki bir şişe sudur. Ve bugün çoğu İsveçli dostlarım, yazar arkadaşlarım, okurlarım ve de okullarını ziyaret ettiğim İsveçli çocuklar, benim daha ne kadar bu sürgün yaşamına dayanabileceğimi merak ediyorlar. Bir onbeş yıl daha mı? Hayır... ne onlar buna inana biliyor ne de ben. Ben İsveç'li doğmadım ki, İsveç'te gömüleyim.

İsveç'te ve diğer ülkelerde mülteci olarak yaşayan Kürtler için en doğru yol bir an önce kendi ülkelerine dönmeleridir. Bunu gerçekleştirmenin yolu da Kürt halkının vereceği mücadeleden, bununla beraber dünya kamuoyunun desteğinden ve onların Kürdistan'ı işgal eden devletleri protesto etmelerinden geçer.

Birkaç hafta önce Stockholm'e geldiğimde, Ortadoğu ve Kürdistan'la ilgili olarak İsveç kamuoyunu bilgilendirmeyi düşünüyordum. Çünkü, Kürt halkının rüyalarından biri daha gerçekleşmişti. Irak Kürdistan'ındaki iki büyük Kürt Kurtuluş Örgütü; I-KDP ile KYB ulusal bir cepheye güçlerini birleştirmişlerdi. Onbinlerce silahlı peşmerge hem Kerkük petrolrollerini hem de Irak-Türkiye karayolunu denetliyordu.

Öte yandan bir kaç haftadan beri Türk basınında Kerkük'e ilişkin bir senaryo oynanıyordu. Türkiye, kendisini Kürt Ulusal Cephesi ve Irak'ın zayıflığı ile tehdit altında hissediyordu. Daha şimdiden 2500 kişilik bir komando grubu Kerkük'ü "savunmak" amacıyla Kerkük'de hazır bekletilmektedir.

Türkiye'nin Kerkük petrolrollerinde yılda elde ettiği gelir yaklaşık 2 milyar İsveç kronudur. Eğer, Saddam Hüseyin

İsveç sosyaldemokratlarının 500 bin baskılı günlük gazetesi Aftonbladet (Akşamsayfası), 12 Aralık 1986 tarihli nüshasının başyazısını gazetemiz yazarlarından Mahmut Baksı'nın Palme cinayetini Kürt halkının bağımsızlık ve özgürlük mücadelesine karşı bir silah haline getirmek isteyen karanlık hesapların eleştirisini içeren yazısına ayırdı.

Mahmut BAKSI

iddialar İsveç basınında yayımlandığı zaman, İstanbul Belediye Başkanı B. Dalan bir grub Türk işadamlarıyla birlikte Stockholm'deydi. B. Dalan bir İsveç şirketiyle 5 milyar kronluk bir anlaşma imzaladı. Bu anlaşma gereğince İsveç firması İstanbul'da metro yapacak. Oysa, Japonya ve Fransa firmaları da bu işe taliptiler ama anlaşma daha pahalı olan İsveç firmasına verildi.

İsveç Batı Avrupa'da Kürt halkının varlığını kabul eden tek ülkedir.

İsveç'te yaşayan diğer azınlıklar gibi Kürt'ler de tüm yasal haklardan yararlanıyorlar. İsveç'in bu tutumu yıllardır Türkiye'yi rahatsız ediyordu. Türkiye sık sık İsveç devletinin bu tutumunu diplomatik yollarla protesto ediyordu.

Ama şimdi, Palme cinayetinden sonra Türkiye çok mutlu.. İsveç basınında Palme cinayeti ile ilgili Kürtleri suçlayıcı en ufak bir haber Türk gazetelerinde sürmestir. Bu kasıtlı haberler Türk devleti tarafından seçinçle karşılanıyor. Onlara göre Kürt halkının İsveç'te kazandığı sempati ve dayanışma Palme cinayeti ile son bulmuş! Ve artık İsveç halkı Kürtlere karşıdır!...

Bu gerçek değil.. O. Palme, Kürt halkının enternasyonal alanda tanınan en büyük dostuydu.

"Biz Kürtleri ulusal kimliğe sahip bir halk olarak görüyoruz. Ve bu onlara kendi kaderlerini kendilerinin tayin etme hakkını verir. Bu noktaya, görüşme ve barışçıl yollarla gidilmelidir. Onun için, Kürt halkının acısını anlamak ve mücadelesine destek olmak gerekir."

12 Ağustos 1980'de AFTONBLADET adına Kürdistan sorununu içeren bir röportajda Palme, bana bunları söylemişti. O'nun bu demeci, sorumluluğunu duyduğu heşeyde olduğu gibi, dünyadaki karanlık ve gerici güçleri kızdırıyordu.

Palme'nin öldürülmesi, Kürt halkı için büyük bir kayıptır. Ama, Kürdistan'ı işgal eden diğer devletler için büyük bir kazançtır.

O halde, neden İsveç Milli İstihbaratı, Palme cinayeti ile ilgili Kürdistan dağlarında balık avlıyor da, neden İstanbul Boğazı ile Amerika'nın Atlantik'inde değil?...

yin düşer Ayetullah Humeyni taraftarı bir hükümet Irak'ta işbaşına gelirse, Türkiye'nin müdahalesi kaçınılmaz olacaktır. Bu müdahale Kerkük'ün bulunduğu Kuzey Irak'ı yani Kürdistan'ı hedef almaktadır.

İşte o zaman Türkler ile Kürtler arasında kan gövdeyi götürecektir. Ve sonuçta ya Batı Avrupa'daki mülteci Kürtlerin sayısı artacak veya Batı Avrupa'daki mülteciler Kürdistan'a geri döneceklerdir.

Bütün Ortadoğu fokur fokur kaynıyor. Ama, İsveç basını Kürtlerle ilgili olarak İsveç Milli İstihbarat Örgütü'nün yanlış, kasıtlı ve karışık hikayelerini kayanıyor potansında... Bu hikayeler O. Palme'nin cinayeti ile ilgili.

Bu uğraşı ile varılmak istenilen sonuç, gerçeklerden uzak, kafa karıştırıcıdır tabi. Bu tutum beni sarsıyor. Bu, hergün Irak, İran ve Türk jetleri tarafından bombalanan öldürülen savunmasız Kürt halkına karşı korkunç bir suçlamadır. Kürt halkı İsveç Milli İstihbarat Örgütü'nün Palme cinayetindeki beceriksizliğinin bedelini ödeyecek kadar sahipsiz değildir.

Kürtler hakkındaki bu iddialar İsveç basınında yayımlandığı zaman, İstanbul Belediye Başkanı B. Dalan bir grub Türk işadamlarıyla birlikte Stockholm'deydi. B. Dalan bir İsveç şirketiyle 5 milyar kronluk bir anlaşma imzaladı. Bu anlaşma gereğince İsveç firması İstanbul'da metro yapacak. Oysa, Japonya ve Fransa firmaları da bu işe taliptiler ama anlaşma daha pahalı olan İsveç firmasına verildi.

İsveç Batı Avrupa'da Kürt halkının varlığını kabul eden tek ülkedir.

İsveç'te yaşayan diğer azınlıklar gibi Kürt'ler de tüm yasal haklardan yararlanıyorlar. İsveç'in bu tutumu yıllardır Türkiye'yi rahatsız ediyordu. Türkiye sık sık İsveç devletinin bu tutumunu diplomatik yollarla protesto ediyordu.

Ama şimdi, Palme cinayetinden sonra Türkiye çok mutlu.. İsveç basınında Palme cinayeti ile ilgili Kürtleri suçlayıcı en ufak bir haber Türk gazetelerinde sürmestir. Bu kasıtlı haberler Türk devleti tarafından seçinçle karşılanıyor. Onlara göre Kürt halkının İsveç'te kazandığı sempati ve dayanışma Palme cinayeti ile son bulmuş! Ve artık İsveç halkı Kürtlere karşıdır!...

Bu gerçek değil.. O. Palme, Kürt halkının enternasyonal alanda tanınan en büyük dostuydu.

"Biz Kürtleri ulusal kimliğe sahip bir halk olarak görüyoruz. Ve bu onlara kendi kaderlerini kendilerinin tayin etme hakkını verir. Bu noktaya, görüşme ve barışçıl yollarla gidilmelidir. Onun için, Kürt halkının acısını anlamak ve mücadelesine destek olmak gerekir."

12 Ağustos 1980'de AFTONBLADET adına Kürdistan sorununu içeren bir röportajda Palme, bana bunları söylemişti. O'nun bu demeci, sorumluluğunu duyduğu heşeyde olduğu gibi, dünyadaki karanlık ve gerici güçleri kızdırıyordu.

Palme'nin öldürülmesi, Kürt halkı için büyük bir kayıptır. Ama, Kürdistan'ı işgal eden diğer devletler için büyük bir kazançtır.

O halde, neden İsveç Milli İstihbaratı, Palme cinayeti ile ilgili Kürdistan dağlarında balık avlıyor da, neden İstanbul Boğazı ile Amerika'nın Atlantik'inde değil?...

KOMPLO BAŞARILI OLACAK MI?

A. Rıza ALAN

İsveç basını Eylül ayının ortalarına doğru, Palme'nin katilini bulmakla görevli cinayet masasının, çalışmalarını temel bir tez çerçevesinde topladığını yazdı. Basına göre bu temel tez -veya popüler adıyla polisin "ana tezi" PKK'ya yakınlığı ile tanınan Kürtlerden oluşuyordu.

Bir gazeteci arkadaşımın birlikte polisin anatezi üzerine basında çıkan haberleri incelemeye karar verdik. Aralık ayı içinde, aralarında günlük basının ve televizyon muhabirlerinin; hukukçuların, Cinayet Masası sözcüsünün ve İsveç İstihbarat teşkilatı sözcüsünün de bulunduğu bir grupla bir kaç röportaj yaptık.

Bu röportajları KURDISTAN PRESS okuyucularına tek tek sunmak yerine, şimdilik, yaptığımız incelemenin bazı sonuçlarını vermeyi daha yararlı bulduk...

İki cepheye ayrılan gazeteciler

Görüştüğümüz gazetecilerin ezici çoğunluğu polisin ana tezinin PKK yanlısı Kürtlerden oluştuğuna inanıyorlar. Ama bunun cinayetin gerçekten bu kişilerce işlendiği anlamına gelebileceğini, tam tersine bu konuda ciddi kuşku bulduğunu söylüyorlar. "Biz sadece polisin ne yaptığını yazıyoruz, yaptıklarının doğru olup olmadığını değil" diyor bu gazeteciler.

"Olur mu böyle şey" diyor diğer basın mensupları ve hukukçular. "Bu düpedüz ahlaksızlıktır, koca bir halka töhmet altında bırakılmıyor Bir gazeteci doğruluk derecesini sınamadan hiç bir haberi yayınlamamaz. Yayınladığı taktirde, okura bir yalanı, bir söylenti, bir iftirayı vermiş olur; ama kesin olarak haberi değil."

"İstihbarat yalan söylüyor"

İsveç İstihbarat teşkilatı, PKK hakkında binlerce sahifeden oluşan ve 1980'den bu yana durmadan kaban bir dosya hazırlamış bulunmaktadır.

Biz bu sıra bu dosya üzerinde yaptığımız çalışmayı bitirmedimizden, dosyayı bizden önce incelemiş olan gazetecilerin görüşlerini vermekle yetineceğiz.

Görüştüğümüz bütün gazeteciler bu dosyaya kuşkuyla bakmakta. Hatta kimileri, daha da ileri giderek, dosyaya "süprüntü", "yalan ve iftira belgesi", "niteliksiz, duyarsız, temelsiz", "vatan dışı vergisine saygısızlık" ve "boktan" türünden sıfatlar yakıştırmaktadır.

Öte yandan istihbaratın, dosya dışında, basına PKK ile ilgili kasıtlı olarak yalan bilgiler sızdırdığı da ileri sürülmektedir.

Bu suçlamaları rededen İstihbarat Teşkilatı sözcüsü, öne sürdüklere her konuda, ellerinde belge ve delillerin bulunduğunu, ama gizli olduklarını, açıklanamayacağını ileri sürmektedir.

Oysa, İstihbarat Teşkilatı sözcüsünün "gizlidir" dediği dosya, bugün bir çok gazetecinin çekmecesinde duruyor. Ve içindeki bilgileri zaman zaman gazetelerindeki haberleri gizemli ve inandırıcı bir havaya büründürmek için kullanırlar.

Cinayet Masası çıkmazda

Cinayet Masası Başkanı geçtiğimiz yazın ortalarına doğru, Kürtlerden ve PKK'den söz etmemekle birlikte, bir kaç küçük tezin yanı sıra çalışmalarını temel bir tez üzerinde yoğunlaştırdığını söyledi. Bundan bir ay önce de katilin kim olduğunu bildiğini ve onu en kısa zamanda yakalayacağını açıkladı.

Yaptığımız görüşmelerden çıkardığımız sonuç ise, başkanın doğru söylemediği, tam tersine, cinayet çalışmalarının çıkmaza girdiğidir. Çünkü Cinayet Masasının 4 savcısı bugüne dek polisin getirdiği tüm delilleri reddetmiştir. Cinayet Masası Başkanının bu kadar kesin konuşması, sabrı tükenmek üzere olan kamuoyunu oyalamak için olabilir. Gerçek suçluları "aldatmak" içindir diyenler de var.

Çıkmazda olan Cinayet Masası, son çare olarak ve İstihbaratın zorlaması veya komplosu sonucu, Kürtlerin içinden bir katil adayı çıkarılmaya çalışıyor olabilir.

Çünkü Kürtler, bugüne dek kendilerine yöneltilen bu denli ağır suçlamaları yanıtlayamamakla, ne kadar aciz, ne kadar güçsüz ve böylece böyle bir komplo için ne kadar uygun olduklarını göstermişlerdir. (Suçlanan başka bir halk olsaydı kıyamet kopardı.)

Genel olarak "Kürtler" demek belki biraz insafsızlık olur. Çünkü bu suçlamalara yol açan PKK dir. Ve yine bu suçlamalara karşı pasif ve umursamaz davranmakla en büyük sorumluluğu taşıyan da PKK dir.

Gazetecilerin Abdullah Öcalan'la ve partinin merkez üyeleriyle görüşmek istediklerini, ama bu isteklerinin geri çevrildiğini biliyoruz.

İstihbaratın ortalığa sürdüğü iddialar tek tek çürütülmedikçe, ikide bir "Olof Palme bizim dostumuzdu", "Palme'yi olsa olsa MIT veya CIA öldürmüştür" demek bir anlam ifade etmez. PKK, isterse iddiaları tek tek çürütebilir. Ama çürütmüyor, bu zahmete katılmıyor.

Polis Savcılar suçluyor

Açık konuşmak gerekir: Her şey, Polisin bu iğrenç cinayeti Kürtlerle yüklemek niyetinde olduğunu göstermektedir.

Bir saat önce bile nerede olduğunu bilemeyen, ruhsal dengesi bozuk, hatta sicili yüklü "kürt, terörist, solcu, deli" karışımı bir "tip" her zaman bulunabilir Kürtler arasında.. Bulunmazsa dahi, polis yaratabilir. İsveç Polisi yapmazsa, CIA yapabilir, MIT yapabilir. Komplo düzenlerler.. Satın alırlar.. Hiçbir şey yapamazlarsa birini öldürürler "katil idi" diye...

Evet, açık konuşmalı: geçtiğimiz hafta, adını açıklayamayacağım bir yetkili "herşey tamam, ama savcılar bizi engelliyor" deyiverdi.. Bu "Bir yetkili" sıradan bir memur değil, Cinayet Masası'nın 5 üyesinden biri idi.

Polisin Kürtler üzerindeki ısrarları bugüne dek 4 devlet savcısı ve hükümet tarafından geri çevrilmiştir. Polis bir kaç kez, deliller yeterlidir diyerek son ve kesin müdahaleyi yapmak istemiştir. Ama, savcılar delillerin yetersiz olduğunu söyleyerek muhtemel yakalamaları engellemiştir.

Ne zamana kadar engelleyebilecekler? Bilinemez. Bilemeyiz.. Belki fazla karamsarca oluyor burada yazdıklarım, belki İsveç'te devlet ve yargı organlarının bunca çürümüş olamayacağını düşünmeli.. Ve belki cinayet masası; tepesinde savcılardan, hükümet komisyonlarına kadar uzanan sayısız teftiş kurullarının bulunduğu bir ortamda, piyasaya "sahte" bir katil süremez...

Belki...

2 Aralık 1986

O. Palme, 1980'de Mahmut Baksı'ya yaptığı söyleşide Kürt halkının yardımcı olmak bir görevdir divordu. foto, Elin Classon

12.12.1986

İSVEÇ POLİSİ KENDİ TEZLERİNDEN HAREKET ETTİĞİ İÇİN, KÜRTLER ÜZERİNE OYNAYACAK. KATİL BULUNMA SA BİLE KÜRTLER SÜREKLİ BİR ZAN ALTINDA BULUNACAKLAR.

Jan Guillou : Kürtler hedef seçildi. Ama...!

EĞER OLAY KÜRTLERE MAL EDİLİRSE —ÇÜNKÜ ARTIK İSVEÇ'TE KÜRT DEMEK TERÖRİST DEMEK TİR— O ZAMAN HÜKÜMETİN “TERÖRİZM YASASI” İLE İLGİLİ TEZİ DOĞRULANMIŞ OLACAK.

• Palme'nin katledilmesinden yarım saat sonra yapılan radyo yayınında, spiker, katilin göçmenlerin yoğun olarak buldukları Tensta semtine doğru kaçtığını duyurdu. Bu, bir suçtu. Çünkü, cinayetin işlendiği yer şehrin merkezi idi ve bu merkezden, Tensta'ya doğrudan bir yol yoktu. Nitekim bir süre sonra, katilin kaçış izinin —eğer doğrusa— başka bir yöne doğru olduğu belirlendi. Ne var ki ilk adım atılmıştı. Arkası ise hemen geldi: Katil, olsa olsa bir Kürt olabilirdi. Polis şefleri bu karara varmışlardı. Ellerinde 3000 sayfalık bir de rapor vardı. Kısa bir süre önce de İsveç'te iki cinayet işlenmiş ve katiller yakalanmıştı.

• Bir süredir polis ve savcı arasında çatışmalara neden olan Palme dosyası, geçtiğimiz günlerde eski hikayenin yeni bir mizansenle tekrarlanma planı ile piyasaya sürüldü. Artık karar verilmişti: “Katil PKK'lı bir terörist idi.” Konu bilinçli ve sistemli bir biçimde basına sızdırılıyor ve kamuoyu oluşturma faaliyetleri sürdürülüyordu. Basın ile ilişkisi olan birçok kişi açıklamanın bugün yarın yapılacağını artık biliyordu. Ancak, polis ile hükümet arasında anlaşmaya varılmadığı için, açıklama geçiktiriliyordu. Hükümet, henüz Palme cinayetinin faturasını Kürtlere ödetmeye karar vermemişti!. Tam da böyle nazik bir dönemde, daha önce Semir'in öldürülme olayına karıştığı için hakkında sınır dışı kararı alınan, ama Türkiye'ye iade edilemediği için bulunduğu belediye sınırlarında göz hapsinde bulundurulmuş bir sayın vatandaş, tabancayla bir caz klübüne gidiyor. Çıkan kavganın sonucu kaçmaya çalışıyor. Polis takibi nedeni ile de sağa sola ateş ettikten sonra yakalanıyor (13 aralık). Beraber olduğu ve olaydan sonra tutuklanan diğer sayın vatandaşlar ise, 1980 yılında büyük bir esrar kaçakçılığı nedeni ile tutuklanıp on yıl hapis cezası almış kişiler. Şimdi PKK'lı olduklarını iddia ediyorlar. Son iki öldürme olayında isimleri geçiyor.

• Ertesi sabah, İsveç gazeteleri tümü ile bu konuya ayrıldı. “Palme'nin katili yakalanmıştı. Bu bir PKK militanı idi.” İsveç kamuoyu son iki gün dev manşetlerle yazılmış düzinelerle sayfada “Palme'nin katili Kürtler” iddiasıyla sersemeye çevrildiler. Üçüncü gün, tutuklanan 5 kişiden ikisinin esrar kaçakçılığından, birinin silah taşımaktan ve diğer ikisinin de adam yaralamaktan ötürü tutuklandıkları açıklandı.

• Konu ile ilgili olarak İsveç'in en ünlü gazetecilerinden biri olan Jan Guillou ile görüştük.

“Polis, cinayet suçunu bir gruba, veya guruplara yükleyecekti. Akla gelen ilk isim Kürtler oluyordu. Çünkü, Kürt grubu PKK'nın poliste oldukça yüklü bir dosyası vardı.”

Jan, Olof Palme cinayetinden bir hafta sonra Folket Bild gazetesinde yer alan bir söyleşide “Palme'nin gerçek katili hiçbir zaman yakalanmayacak. İsveç polisi bu cinayeti bilinçli olarak Kürtlere yükleyecek” demişin. Bu yargıya nasıl ulaştın?

Cinayetin üzerinden bir hafta geçti, ve polis gerçek katili yakalamadı, böylece bende böyle bir kam uyandı. Görüldüğü kadarıyla

kararı, Palme cinayeti ile ilgili olarak Kürtlere karşı bir koz olarak kullanıyor. Bu güne değin, İsveç Milli İstihbarat Teşkilatı bütün aksiyonları Filistinleştiriyordu. Ama şimdi, SAPO (İsveç Milli İstihbarat Teşkilatı) başka bir kurbanlık koyun buldu: KÜRTLER... Çünkü, “Kürtler” iki cinayet işlemişlerdi.

Neden, İsveç Milli İstihbaratı, Palme'nin gerçek katilini aramıyor da, bunu Kürtlere mal etmeye çalışıyor?..

Polis, Kürtlere bu cinayeti yüklemekle, üzerinde ısrarla durduğu “Terörist Yasası”'nı aklamaya çalışıyor.

Niçin?..

Çünkü, polis, bu yasaya dayanarak PKK'yı zaten terörist ilan etmiş.. ama, uğ-

Reagan'a sıkılan kurşun, Palme'ye sıkılan kurşundan biraz daha küçüktü.”

PALME CİNAYETİ İÇİN SEÇİLEN KURBAN KÜRTLER

polis, üzerinde fazlaca durduğu gruba veya guruplara cinayet suçunu yükleyecekti. Burada akla gelen ilk isim, Kürtler oluyordu. Çünkü, poliste Kürt grubu PKK'nın oldukça yüklü bir dosyası vardı. Normal olarak bu tür cinayetlerin failleri, anında ve olay yerinde yakalanırlar. Ama, Palme cinayetinde bu olmadı. Ve polis, çeşitli varsayımlardan yola çıkarak sonuca ulaşmaya çalışıyor. Onlar için en kolay yol PKK idi.. Çünkü, oldum olası, İsveç Milli İstihbaratı gerçeklerden değil de, varsayımlardan hareket ederek, “Terörist Yasası”'nı savunmayı ve güçlendirmeyi amaçlıyor. Palme cinayeti, ellerine, bu anlamda büyük bir koz verdi. Çünkü, bu yasaya dayanılarak Kürtler ve Filistinliler terörist olarak ilan edilmişler.. Ve bu iki halk grubu ile ilgili olarak sınır dışı edilme kararı alınmış.. İsveç Milli İstihbaratı, hükümetin aldığı bu

raşılara rağmen ispat deliline sahip değil. Kamuoyu ikna değil. İsveç kamuoyu, İsveç gizli polisini 8 Kürdün özgürlüğünü kısıtlamakla ilgili eleştirmiş.. Kısaca, İsveç

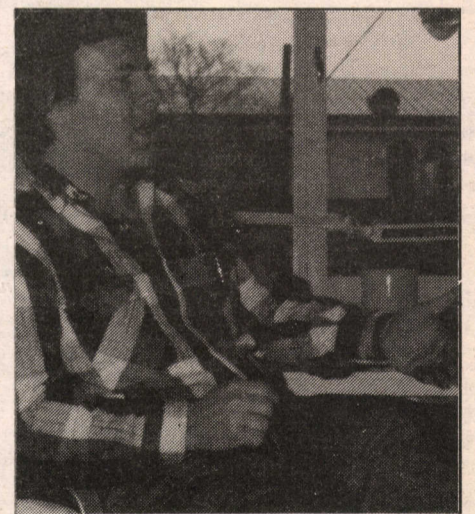
“Benim bilebildiğim kadarıyla polis hiçbir şey bilmiyor.. Teoriler dışında tabii. Kanımca, cinayetin arkasında, ne ulusal ve ne de uluslararası herhangi bir örgüt durmuyor. Bana göre Palme, bir manyak, bir ruh hastası tarafından öldürüldü.”

Milli İstihbarat'ı, Kürtlerle ilgili olarak hazırlanmış olduğu terör dosyasını savunmak zorunda.. Ve tam da bu anlamda, İsveç polisi Allah'a yalvarıp duruyordu.. Haklarında terörist damgası bulunan insanların tabancayla yakalanmaları vb.. Ve olan oldu.. Böyleleri yakalandı. Sadece polisin kaynaklarına dayanarak bu tür konuları işleyen İsveç'in en büyük gazeteleri Expressen ve Svenska Dagbladet'de bu senaryoları uzun uzun okuyacağız..

Yani demek istiyorsun ki, polis, Palme'nin gerçek katilini aramıyor, kendi prestijini kurtarmaya çalışıyor.

Hiç kuşkun olmasın.. Polis için önemli olan, geliştirdiği tezin ispatlanmasıdır.

Peki, Jan, sana göre Palme cinayetinin arkasındaki gerçek nedir?

“Türk basını kendisini tarafsız ve masum göstermek için, ‘ben dünyanın en tarafsız basını olan İsveç basınına kaynak göstererek yazıyorum’ diyor.. ‘Polis bilgilerini yazmıyorum’ diyor. Kendince haklı.”

Benim bilebildiğim kadarıyla, polis bu konuda hiçbir şey bilmiyor.. Teorilerin dışında tabii.. Hepimiz gibi.. Bu teorinin de baş aktörleri Kürtlerdir. Bunu da hepimiz biliyoruz.. Kanımca, ne ulusal ve ne de uluslararası herhangi bir örgüt bu cinayetin arkasında durmuyor.. Bana göre, Palme, bir manyak tarafından, bir ruh hastası tarafından öldürüldü. Ve hiç bir devlet adamı bu çeşit bir cinayetten yakasını kurtaramaz. Örneğin böylesi bir ruh hastası tarafından R.Reagan'a da ateş açılmıştı.. Ama Reagan'a sıkılan kurşun, Palme'ye sıkılan kurşundan daha küçüktü!!

“HÜKÜMET KONU İLE İLGİLİ OLARAK DERHAL AÇIKLAMA GETİRMELİDİR. ORTADA PSİKOLOJİK BİR DURUM VAR. HÜKÜMET DE BUNUN FARKINDA. KANIMCA, PALME’NİN ÖLDÜRÜLMESİNİN YILDÖNÜ-

“Hükümet derhal açıklama yapmalı...”

MÜNDE BU KONU AÇIKLIK KAZANACAK. O ZAMAN ARADAN BİR YIL GEÇMİŞ OLUYOR. VE HÜKÜMET DİYECEK Kİ, ŞİMDİYE KADAR YAPILAN AÇIKLAMALAR VE TUTULAN RAPORLAR GERÇEK DEĞİL”

Jan, yıllardır, biz Kürtler İsveç basınından Kürtler üzerine yazmalarını istiyor. Ama onlar bize, Kürtler ve Kürt meselesi enteresan değil, niçin yazalım diyorlardı. Ama Palme cinayeti ile ilgili Kürtler hep sürmanşet oldu. Neden?

Buna paralel olarak, bu güne kadar Türkiye’de varlığı kabul edilmeyen Kürtler, tıpkı İsveç basınındaki gibi manşetlere çıktı..

Yani sen dağlı Türklere mi sözediyorsun?

Tabi, dağlı Türklere!.. Palme cinayetinden sonra bunlar dağlı Kürt oldular!

Kuşkusuz, Türk basını ile İsveç basını arasında doğrudan bir dialog yoktur. Çünkü dünyaları ayrı.. Dilleri, anlayışları ayrı.. Ama, kaynak aynı.. Çünkü, İsveç basını Palme cinayeti ile ilgili bütün bilgisini İsveç polisinden almaktadır.. Ve ne yazık ki, İsveç basını, bu konularda yeteri kadar malzemeyi ortaya koymuştur. Böylece, Türk basını da kendi yargısını değil, nötüral (!) İsveç basınından aldıklarını cömertçe kullanıyor..

“ İsveç basını, Palme cinayeti ile ilgili olarak bütün bilgisini İsveç polisinden almaktadır. ”

Ama, Jan, artık biliniyor ki İsveç polis şefi Hans Holmer, İsveç basınına aktardığı bilgilerin çoğunu, hatta tümünü Türk MİT’inden alıyor. Demek oluyor ki, İsveç basını da esasen, Türk Milli İstihbaratı’nın bilgileriyle besleniyor. Dolayısıyla, İsveç’te hazırlanan kamuoyu, Türk devletinin ideolojisine göre biçimleniyor.

Şunu bilmek zorundayız. İster liberal, ister komünist olsun, ister İsveçli isterse Kürt gazetecisi olsun, şu kural değişmez: her gazeteci, yazdığı habere kendi okurunu inandırmak ister.. Bunun içindir ki, İsveç gazeteleri, kendi okurlarını inandırmak için, İsveç polisinden bilgilerine; Türk basını da İsveç basınına yaslanıyor.. Varılmak istenen nokta, inandırıcı olmak.. Ve Türk basını, kendisini tarafsız ve masum göstermek için, “ben, dünyanın en tarafsız basını olan İsveç basınına kaynak göstererek yazıyorum” diyor.. Polis bilgilerini yazmıyorum diyor.. Kendince haklı.

Biliyorsun, son haftalarda, Kürt halkı manşetlerden inmiyor.. Palme cinayetinin suçlusuz Kürtler.. Polis şefi tezlerinin %95 doğru olduğunu televizyondan ilan ediyor.. İsveç İstihbaratının gözü kulağı, Kürtlerde.. Tam bu ortamda, terörist damgalı, Palme cinayeti ile suçlanan bir Kürt belinde tabanca ile, Stockholm’ün bir gece klübüne -enteresan değil mi üstelik caz kulübüne- gidiyor. Olay çıkartıyor, kendi arkadaşları ile kavga ediyor, bıçaklar çekiliyor. Üstelik olay yerine gelen polise de tabanca ile ateş açılıyor.. Ve sonuçta o kişi yakalanıyor.. Tabanca ile caz dinlemeye giden sabıkalı bir Kürt bu.. Üstüne üstlük, bir cinayete ile ilgili olarak tutuklanmış, katili evinde barındırmakla suçlanmış.. Daha önceleri esrardan dolayı yakalanıp

hapse atılmış.. Sence bu bir provakasyon değil mi?

Ben, PKK ile ilgili TV’de bir açık oturum yönettim. Çoklarını tanıyorum.. Şimdi sözünü ettiğiniz kişi ile tanışıp tanışmadığımı hatırlamıyorum. O da mı terörist damgalı idi? İlginç.. Polis bu kişileri izliyor.. Sürekli arkalarında.. Üstelik, telefonlarını da dinliyor. Bu kişiler bunu biliyor. Bundan ötürü de telefonda, sıradan şeyler konuşuyorlar.. Ama, polis bu sıradan şeylerden çok farklı yorumlara ulaşıyor.. Söz konusu olayda da izlenmiş olabilecekleri söylenebilir..

foto, ANK

Peki bunun arkasında Türk MİT’i olabilir mi?

Bilemiyorum ama, İsveç polisi, bunu koz olarak kullanacak.. PKK’ya karşı.. Gerçi polis bile Kürtlerin katil olmadığını biliyor. Ama, eğri yolunu izlemek zorunda.. Biliyorsunuz, konu ile ilgilenen polisler, İsveç’in en gözde polisleridir. Kendi dallarında uzmandırlar. Bir halkı katil ilan edemeyecek kadar da bilinçlidirler. Ama, bir yola girmişler onu izleme zorundalar..

Belki, Hans Holmer’i anlamak kolay.. O kendi prestijini kurtarmaya çalışıyor. Bu nedenle de, yanlış-doğru bir sonuca varmaya çalışıyor. Peki, bu durum hükümet için sonu belirsiz bir yol değil mi? Palme’yi öldürtenler, yarın onları da öldürmezler mi? Profesyonel katiller ortada dolaşırken, izlenen yolda ısrar etmek ve savunmasız bir halkı afişe ederek, oyalamak tehlikeli değil mi?

Eğer, bu olay Kürtlere mal edilirse, -çünkü İsveç’te artık Kürt demek terörist demektir- hükümetin terörizm ile ilgili tezi doğrulanmış olacak..

“ O da mı terörist damgalı idi. İlginç. Polis bu kişileri izliyor. Sürekli arkalarında. Üstelik telefonlarını da dinliyor.”

Terörizm yasasını desteklemek, hükümet yetkililerini profesyonel namlulardan kurtaracak mı?

Ama, öldürenler, yalnızca Palme’yi öldürdüler. İsveç hükümetine karşı ilan edilmiş bir savaş yok henüz.. Eğer bu cinayet politik organizasyonlar tarafından işlenen bir cinayet olsaydı, Örneğin Alman Kızıl

Ordusu gibi, mutlaka, geniş ve detaylı bir şekilde cinayet gerekçesi dünya basınına bildirilecekti. Bu hep böyle olmuştur. Cinayetten sonra, örgütler basına telefon ederek, mektup göndererek, bunu bir övünç sorunu halinde açıklarlar. Ama, Palme cinayetinde böyle bir olgu yok.. Hiç bir terörist organizasyon bu çaptaki bir cinayeti, saklı tutmaz. Mutlaka bir propaganda aracı haline getirir.

Bundan sonra neler olabilir? Bu cinayet Kürtler üzerinde mi kalacak?

Polisin katili yakalama şansı %10 bile

değildir. Ama, İsveç polisi kendi tezlerini temel bir hareket noktası aldığı için, Kürtler üzerinde oynayacaklar. Ne var ki, katil yakalanmasa bile, Kürtler sürekli bir zan altında bulunacaklar. Ve sokaktaki insan için, Kürtler, Palme’nin katili, terörist olmaktan kurtulamayacaklar.

Peki, polis bu arada Kürtler üzerinde başka operasyonlar yapabilir mi?

Katil olarak değil..Çünkü, delil yok. Hükümeti inandırmaz.

İsveç’te yaşayan Kürtler ve Kürt dostları ne yapabilirler, ne yapmalıdırlar?

Umarım, gerçek katil yakalanır. Bu olmadan, Hans Holmer, Kürtleri suçlamaya devam edecek. Hans Holmer Kürtleri suçladıkça da Expressen ve Svenska Dagbladet gazetelerinde Kürtler hep manşette kalacaklar. Kriminall gazetecilerin tek kaynağı da polis olduğu için, alternatif yoktur.. Cinayete ilgili olarak kanılarını %95 ile ifade eden bir polis şefinden de fazla bir şey beklenmez sanıyorum..

Sence, hükümet, bu konuda bir açıklama yapmalı mı? Örneğin, Dışişleri Bakanı Sten Andersson...Durum Kürtler açısından oldukça vahim.. İsveç halkı ters eğilimler içine girebilir.

Elbette, hükümet bu konuda derhal açıklama getirmelemdir. Ortada psikolojik bir durum var. Hükümet te bunun farkında. Kanımca, ölüm yıldönümünde, bu konu açıklık kazanacak. O zaman aradan 1 yıl geçmiş olacak. Ve hükümet diyecek ki, Palme cinayeti ile ilgili bu güne kadar polisin suçlamaları, raporları gerçek dışıdır.

Jan, sen TV’deki Rekord Magazin programında bir şeyler yapmayı düşünmüyorsunuz?

Evet, bu konuda geniş bir program yap-

mayı planlıyorum. Bu programda Kürtlere geniş yer verilecek. Sorunu irdelemeye çalışacağız. Aynı zamanda İsveç basını bu konuda izlediği çizginin tutarsızlığını göstermeye çalışacağım.

Peki senin PKK ile ilgili görüşün ne?

Bir gazeteci olarak PKK ile bir program yaptım. O da bu cinayetlerle ilgili idi. Şunu söyleyebilirim, PKK oldukça acemice cinayetler işledi. Açığa çıktı. Son cinayetlere baktığımız zaman, olgun bir örgüt yerine, ilkel yöntemlerle çalışan bir örgüt görüyoruz. Ne yazık ki, çoğu politik örgütler, kendisi gibi düşünmeyenleri, kolayca hain ilan edip öldürebiliyor. Onlar, bunu parti disiplini ile açıklıyorlar. Ancak, bu tür cinayetler, savunulan davaya, sanıldığından çok daha büyük zararlar veriyor.

İsveç’te yaşayan Kürtler ne yapabilirler, Jan?

Buradaki Kürtler, 1-aralarındaki çelişkileri derhal son vermelidirler. 2-Säpo (İsveç Gizli Polis Teşkilatı)’nın bilinçli olarak Kürtlerle ilgili olarak yarattığı oyunlara gelmemelidirler. Säpo’nun baskısı, çeşitli Kürt örgütleri arasında büyük patlamalara neden olabilir. 3-Kürtler telefon konuşmalarında son derece dikkatli olmak zorundadırlar. Telefonlar dinleniyor. 4-En önemlisi, Kürtler bu tür politik cinayetlerden vazgeçmelidirler.

Jan Guillou, Fransız bir baba ile Norveçli bir ananın oğlu olarak 1944’de İsveç’te doğdu. Gazetecilik okulu muzunu olan Jan Guillou günümüz İsveç basınında önde gelen isimlerinden biridir. Gazetecilik hayatı oldukça gerilimli geçen Jan Guillou birinci dünya savaşından bu yana İsveç’teki fikirlerinden ötürü 1973-74’de iki yıl hapis yatan 2 gazeteciden biridir.

Halen, İsveç TV’sinin 2.kanallında Rekord Magazin programının yöneticisi olarak çalışan Jan Guillou, politik ve toplumsal eleştirileri ile İsveç hükümeti ve diğer kurumlarını oldukça tedirgin eden programlar yapması ile tanınır. Bunlar arasında, cinayet suçlusuz olarak ceza yiyenlerin, masumiyetini ispatlama gibi oldukça önemli programlar da var.

Jan Guillou, “terörist” Kürtlerle ilgili olarak da zamanın Göçmen Bakanı olan Anita Gradin’i TV ekranlarında önünde bir hayli terletmişti.

İlerici nitelikli demokrat bir aydın olan Jan Guillou 1976’da Irak ile ilgili yazdığı kitapta Kürt sorununa da yer vermişti.

22 YIL DEVRİME HİZMET EDEN EMİNE BACI

12 YILDIR ÇOCUKLARINI GÖRMEDİ

Peşmerge

• Hayatımı devrime adadım. Ülkemizi kurtaracağız ve işte o za-

Emine

man, kendimize yeni ve onurlu bir hayat kuracağız

Emine Mihamed, 1962'den beri Irak Kürdistan Demokrat Partisi'nin siyasi ve askeri örgütlenmesi içinde aktif mücadeleye katılmış bir kadın peşmerge. Biz Emine Mihamed ile kurtarılmış bölgelerde görüştük.

40-45 yaşlarında olan Emine Mihamed üzerindeki peşmerge elbiseleri, elindeki birno tüfegi ve başındaki kırmızı cemedanı ile dinamik bir ihtilalci kadın. Gözlerinden umut ve yılların kını fişkırın Emine bacıyı diğer peşmergelere ayırt etmek mümkün değil...

Emine Mihamed 1962'de Kürdistan Demokrat Partisine üye olarak girmiş. Yaşam öyküsünü anlatırken Emine Mihamed olayların heyecanını tekrar yaşıyor. Bazen kızıyor, bazen gülüyor. İnanc ve umut dolu...

"1942 yılında Kerkük'te dünya ya gelmişim. 1962'de Kerkük'te Kürdistan Demokrat Partisi'ne üye oldum. O zaman Kerkük örgütlenmesi içinde yayın dağıtıp, propağanda yapıyordum. Bazen de kurye olarak görev yapıyordum. Partiye üye olduktan iki yıl sonra deşifre oldum. Benim partili olduğumu bilen bir komşumuz vardı. Evde yayın ve belge bulunduruyordum, bir çok şeyi onun yanına bırakmışım, istihbarat güçleri bizim evi sarınca o da herşeyi bahçelerinde bulunan su kuyusuna atmıştı.

Ben evimizin sarıldığını fark edince, dama çıktım, bitişik evlerin damlarından ve bahçelerin arasından, bizim eve bitişik bir kaç evi geçtikten sonra sokağa inip oradan kaçmayı düşünüyordum. Ancak çok yüksek bir damdan atlayınca belim ve ayaklarım kırıldı. Düştüğüm yerde kaldım. Kalkıp yürüyecek durumda değildim. İstihbarat güçleri beni o şekilde yakaladılar. Bana çeşitli hakaretler yaparak Kerkük hastahanesinin özel bir bölümüne yatırdılar. Dokuz gün orada kaldım, daha iyileşmeden beni oradan alıp Kerkük hapisanesine götürdüler. Yerimden kalkacak ve yürüyecek durumda değildim. O halime rağmen alçak istihbarat güçleri bana hertürlü işkenceyi yapıyor, arkadaşlarının adını vermeme isitiyorlardı. Bende

foto, ANK

"Kocam işkencede öldürüldü...3 çocuğum var. Kerkük'teler. Onları 13 yıldır görmedim. Ama, ben inanıyorum ki, halkımın kurtuluşu, çocuklarımızın da kurtuluşu demektir. Kurtarılmış Kürdistan'da çocuklarımızla beraber olacağız... Buna inanıyorum... O zaman kendimize yeni bir hayat, yeni ve onurlu bir hayat kuracağız..."

direniyordum. 9 ay Kerkük hapisanesinde hasta halimle hertürlü işkenceyi gördüm. Ama hiç bir arkadaşımın adını vermedim. 9 ay sonra beni mahkemeye çıkardılar, mahkemede hakim bana, 'kızım senin adın kutsal bir addır, doğruyu söyleyeceğini biliyorum, senin örgüt faaliyetlerine katıldığını biliyoruz, gerçeği söyle seni bırakalım...' dedi. Bende hakime, 'siz devletsiniz, devletin eli uzundur... bizim evimizi aradınız hiç bir şey bulamadınız, eğer bir şey bulursanız bana istediğiniz cezayı verin...' dedim.

Mahkemede üzerime bir şey ispat edilemeyince beni serbest bıraktılar. Serbest bırakıldıktan sonra, 1965'den itibaren ben tekrar örgütle ilgili ilişki kurup evimden ayrıldım. Bu kez de Kerkük çevresinde illegal-örgütsel faaliyetlere katıldım.

1966 yılında evlendim. Benim 1965-70 yıllarının gizlilik koşullarında hem siyasi-örgütsel faaliyetlere katılmam, hem de evlenip çocuk sahibi olmamdan dolayı ağır sorumluluklar yüklenmişim. Fakat, ben her zaman devrimci görevlerimi ve örgütsel sorumluluğumu ailemden ve çocuklarımdan üstün tuttum. Tabi o zamanlar Parti'nin kadın üyeleri oldukça azdı, benim o koşullarda tanıştığım bir kız arkadaş vardı. O da çok çalışkan ve cesur bir arkadaşta.

11 Mart 1970 anlaşmasından sonra ailemler birlikte Kerkük'teki evimize döndük. İki yıl rahat ettik. Fakat hükümetin Kürtlere karşı politikası yeniden kötüleşti.

1974 Martında arkadaşlar bana haber ileterek Kerkük'ten çıkmamı istediler, bende çocuklarımı ve kocamı Kerkük'te bırakıp evden ayrıldım. Bana partinin Pencewin'deki 3. bölgesinde görev verdiler. Görevim karargaha gelen giden kadınları teftiş etmektir. Tabi Pencewin'deki 3. bölge karargahının tek kadın peşmergesi bendim. Diğer peşmergeler ve partili arkadaşların bana karşı tavrıları çok iyiydi. 3. bölge karargahındaki görevimi başarı ile sürdürüyordum, 1975 martında izin alarak Meriwan'daki dayımın evine gitmişim. Daha on gün geçmeden ortalıkta bazı söylentiler dolaşmaya başlamıştı. İran'ın Irak'la anlaşacağı söyleniyordu. Bundan dolayı ben iznimi yarıda kesip 3. bölge karargahına geri döndüm.

Karargah'da durumu bize anlattılar... Tabi o günkü durumu anlatmak mümkün değildir. Bütün peşmergeler üzüntü içinde, kimisi ağlıyor, kimisi İran'a küfür ediyor, kimisi silahını kırıyordu. Yenilgiye karşı kızıp öfkeleniyorlardı. Yıllarca verdiğimiz mücadele ve onca şehit boşuna mı gidecekti? Ben de çok üzülüm. Çaresiz olarak peşmergelerle birlikte İran'a geçip iltica ettik..."

Peşmerge Emine İran'daki mülteci yaşamını şöyle anlatıyor.

"1975'te İran'a iltica ettikten sonra yaklaşık 7 ay Kamiran'a yakın Kürt mültecilerine ait bir hastahane çalıştım. Sonra beni Yest'e naklettiler. Yest'e 3 yıl kadar kaldım. Orada bir tekstil fabrikasında işçilik yaptım.

Biz İran'a işçilik yapmaya gelmemiştik. Devrim yenilmiş çaresiz kaldığımız için İran'a gelmiştik. Ama, Kürdistan'da kahraman peşmergeler tekrar mücadeleyi başlatmıştı. Bu durumda işçilik yapmak benim zoruma gidiyordu. En doğrusu yıllarca emek verdiğim devrime tekrar katılmaktı. Böylece Parti'nin Polit Büro'su'na müracaat edip peşmerge olmak istediğimi belirttim. Başta bana, 'Emine bacı, sen siyasi çalışmalara katılarak da devrime katkıda bulunabilirsin' dediler. Ama ben kabul etme-

dim ve peşmerge olmak için ısrar ettim. Peşmerge olarak kabul edildikten sonra yaşamın biraz geçmesine rağmen çeşitli askeri faaliyetlerde bulunabileceğimi örneğin, güvenlik, kontrol, teftiş gibi yerlerde çok iyi çalışabileceğimi belirttim. Bunun üzerine Peşmergelige tekrar kabul edildim. Daha çok sabit birimlerde askeri görevler de bulunuyorum.

Bana göre kadın ile erkek arasında hiç bir fark yoktur. Kadınlarımızın çoğu mücadelelerin her sahasında çalışabilirler ve çalışmaldırlar. Devrim dururken ben niye gidip İran'da fabrikada işçilik yapayım. Zaten İran'a mülteci olarak geldikten sonra bizim Kürtlerin bir kısmı kendi geçim derdlerine düşmüşlerdi. Tabi rahatı arayanlarda çoktu. Fakat benim için Kürdistan devrimi herşeyden üstün ve kutsaldır..."

Emine bacı özel yaşamını şöyle anlattı: "Ben 1966'da evlendim. Kocam çok iyi bir insandı. 1966'da ilk kızım, 1969'da büyük oğlum, 1970'de de küçük oğlum dünya ya geldi.

Kocam 1974'de tutuklandı. Ben İran'dayken kocamın işkencede öldürüldüğü haberini aldım. Çocuklarım ise halen Kerkük'tedir. 1974'ten sonra çocuklarımı hiç görmedim. Çocuklarımıza halen yakınlarımız bakmaktadır. Tabi hepsi büyümüş... 12-13 yıl çocuğumu görmemek her ananın çekeceği bir hasret değildir. Fakat ben dayanıyorum, çocuklarımı da çok görmek isterim ama, bu o kadar önemli değildir benim için halkımın kurtuluşu çocuklarımızın kurtuluşu demektir... Ve ben inanıyorum ki bir gün özgür Kürdistan'da çocuklarımızla beraber olacağız. Her Kürt anası gibiler..."

22 yıl kurtuluş mücadelesine omuz veren peşmerge Emine, yenilgi ve zafer günlerinin acılarını, umutlarını yüreğinde taşıyor. Gelecekte kuşkusuz yok: "Hayatımı devrime adadım" diyor peşmerge Emine, "gün gelecek, ülkemizi kurturacağız ve işte o zaman kendimize yeni bir hayat, yeni ve onurlu bir hayat kuracağız."

"12 sal e min zarokên xwe ne ditine. Wêk hemû dayikên Kurd. ez jî dixwazim zarokên xwe bibînim. Lê, şoreş li ser hemû tiştan e" Foto: ANK

Pêşmerge Emîne

Min jiyana xwe daye şoreşê.
Emê welatê xwe rizgar bikin
û ji bo xwe jiyaneke serfiraz
ava bikin.

Emîna Mihemed, piştî 1962'an di nav Partî Demokratî Kurdîstana-Iraqê de karên siyasî, rêxistinî û leşkerî de jiyana xwe bo-randiye.

Me Emîna Mihemed di navçeya rizgarkirî de dît.

Emîna Mihemed, navbera 40-45 sali de ye. Cilên pêşmerge ve, gel tifinga xwe ya birno û cemedanek sor li serê wê wek pêşmergeyên mêr bû.

Emîna Mihemed, di sala 1962'an de bûye endamê PDK-I ê, çaxa behsa jiyana xwe ji bo me dikir, caran dikenî û caran jî kerbûyî dibû. Lê belê bîr û bawerî û hevîya wê ya şoreşê xurt bû. Emîna Mihemed li ser jiyana xwe bi kurtahî weha digot:

"Di 1942'an de li Kerkûkê dayik bûme, di 1962'an de bû me endama PDK-I'ê. wê çaxê min di nav rexistina Kerkûkê de kar dikir. Car caran jî wek posteya rexistinê jî min kar dikir. Hê du sal ser endambûna min ya partiyê ne burî bû, polis ez kişî kirim. Cîranek me hebû wê dizani bû ku ez endama partiyê bûm, wê çaxê di mala me de weşanên partiyê hebû, ji ber wê min gelek tiştên partiyê dabû layê wê cîrana xwe.

Rojeke parastina hikumetê avêtin li ser mala me. Ji ber wê cîrana me ew weşanên ku

min dabû yê wê hemû avêti bû bira avê.

Çaxa min dît ku parastina hikumetê avête ser mala me, ez derketim ser banî û min dixwest li ser xaniyên cîranan birevim û jî destê parastina hikumetê xilas bibim. Lê belê çaxa min ser banyek gelek bilind xwe avête erdê her du lingê min û piştamin şikest. Ji ber wê min nikarî bû xwe bilivînim. Di vê halê de ez hatim girtin.

Li ser gelek dijûn û gotinên xirab wan ez birim nexweşxana Kerkûkê. Li wê derê di çheki taybetî de ez razandim. Ez li wê derê 9 rojan mam, hê jî nexweşiya min baş ne bûbû û min ne dikarî xwe bilivînim, parastinan ez birim hepsa Kerkûkê.

Parastinên qeşmer her rengî lêdan û êşkence li min kirin, wan hêzdkirin ku ez navê hevalên xwe bibêjim. Lê min navê hevalên xwe ne digot û min ber xwe dida.

Min nezîkî salekî di bin lêdan û tedayîyan de bi halekî nexweş li hepsa Kerkûkê derbas kir. Lê belê min qet navê hevalên xwe ne da.

Di piştî re ez derxistim ber dadigehê. Li dadigehê (mehkeme) hakim pirs ji min kir: 'keça min navê te navekî pîroz e. Em dizanin ku tu yê rastiye bêjî. Tu di nav rexistinê de kar dikî, rastiye bo me bêje, emê te azad bikin.' Min jî gote hakimê dadigehê: 'hun dewlet in, destên we dirêje, hun mala me geriyar lê we tiştek ne dît. Eger we tiştek bidîta ez her cezayekî razî bûm.' çaxê dadigehê de tiştek li ser min nehate îbatkirin dadigehê ez berdâm.

Piştê ez azad bûm, di sala 1965'an de min bi dizî li gel rexxiravên Partiyê têkîlî dana û ji mala xwe jî derketim û gihîştim nav rêzên partiyê ya dizî. Piştê wê min li der dora Kerkûkê xebata dizî ya rêxistinî kir.

Ez di 1966'an de zewicim, min di navbera 1965 û 70'yan de bepirsiyariyek mezin hilgirt ser milên xwe. Ji ber ku min hem xebata siyasî û rêxistinî dikir, hem jî barê zarokên min û mala min li ser milê min bûn. Lê belê min her tim wezîfên şoreşgerî û rêxistinî li Dûmahîk di rûpelê 15'an de

MARAŞ KATLIAMI

□ Maraş katliamının üzerinden 8 yıl geçti. Bilindiği gibi, katliamdan sonra Ecevit hükümeti Maraş'ta sıkıyönetim ilan etmiş, bir süre sonra sıkıyönetim bütün Kürdistan'da içine alarak genişlemiş ve 12 Eylül darbesine giden yolun başlangıcı olmuştu. Maraş yakılıp yıkıldı. Ardından tantanalı mahkemeler kuruldu. Ama, suçlular cezalandırılmadı. Bu gün eli kanlı katillerin çoğu itibarlı kişiler olarak serbest dolaşıyorlar, bir çoğu ise önemli devlet görevlerine atandılar.

□ Kurdistan Press okuyucularından USO, katliamı yaşayanlardan biriydi. Bugün politik mülteci olarak Avrupa'da bulunuyor. USO, şahit olduğu olayların bir bölümünü Kurdistan Press okuyucuları için yazdı.

Maraş ilimiz kozmopolit illerimizden biridir. Kürtler, Türkler, Kürt alevi ve sunnilerinin olduğu birildir. Bu özelliklerinden dolayı bir çok olaya sahne olmuştur. Katliamların en yenisi 1978 Aralık ayında sahneye kondu.

Olaylar önce provakasyon şeklinde gelişti ve uygun zemin yaratıldı.

Kasım ayının ortalarında Sakarya mahallesinde ilericilerin gittiği bir kahve tarandı. Bu olayda bir kişi yaralandı. Bir hafta sonra, Trabzon caddesinde Maraş Yurtsever Devrimci Gençlik Derneği, Halk evi ve ilericiler kitaplarının bulunduğu yere 25 metre uzaklıkta bir eczane gece bombalandı. Amaç olayı sol kesime mal etmektir. Daha sonra Maraş Çiçek Sinemasında Cüneyt Arkın'ın 'Güneş ne zaman doğacak' filmi oynadığı esnada, seyirciler birkaç tane bomba atıldı. Bu olayda 8-10 tane faşist hafif yaralandı. Sonradan kendi ifadelerinde şöyle belirtmişlerdi; "Bu olayı Ankara'daki arkadaşlarından direktif alarak yaptıklarını

resmi araçlarla gerici köylere gittiler ve "Aleviler kömünistler camilerimizi yaktılar imamlarımızı öldürdüler namusuzumuzu kirlettiler" propagandasını yaparak halkı cihada çağırdılar. Halk güçleri o gece çeşitli tedbirler almaya çalışıyorlardı. Sabahleyin ellerinde üç hilal bayraklarıyla gruplar halinde önde cami hocaları arkada faşistler mahalleyi sarmaya başladılar.

Tanık olduğum bazı olaylar şunlar:

Antep birliğinin başındaki binbaşı halkı zorla evlerine tıkaş yapıp faşistlerin halkı katletmesine yardımcı oluyordu. Saldırıya uğrayan insanlar önce bağlanıyor sonra evin ortasına toplanan ev eşyalarının içine atılıp tutuşturuluyorlardı. Örneğin; Musa Funda'nın cesedi küçük bir kutuya sığacak kadar yanmıştı, bu olaylar çoğaltılabilir. Şah İsmail isminde bir şahıs baltaıyla doğranmıştı. Bizim köylü bir kadının kolu kesilip bilezikleri alındıktan sonra öldürülmüştü. Öldürdükleri insanların kulaklarında veya kollarındaki değerli eşyaları almak için o organları kesip öyle aldılar. Bunlar herkesin şahit olduğu şeyler. Çok küçük bir çocuk yoldu düşmüştü, annesi çocuğunu almak isterken herkesin gözü önünde bir tank altında çiğnenerek katledildi. Hamile kadınların katledilmesi, yaşlı çocuk ayırımı yapılmadan bir yığın insan katledildi. Hastahane giden yaralıların bir kısmını hastahane yönetimi -başta faşist baştabib Cavit Diker olmak üzere- katletti. Bir kısmı da sakat bırakıldı. Olaylarla inişli çıkışlı bir hafta devam etti. Güvenlik güçlerinin tutumu açıkca katliamın çok planlı olduğunu ortaya koydu. Katliama askerlerin ve polislerin bir kısmı da katıldı, bu bilinen bir gerçektir. Olaylar kontrol edildikten sonra öldürülenlerin büyük bir kısmının savunmazsız çocuk ve yaşlılar olduğu resmi istatistiklerde de ortaya çıktı. Ölü sayısı gerçeğin çok altında bildirildi. Çünkü olaylardan bir müddet sonra evlerden toplu cenazeler çıktı.

Şunu unuttuk; katliam süresince şehrin giriş çıkışı faşistler tarafından tutuldu. Şehirden dışarı kaçmak isteyenler öldürüldü. Ve şehre gelen tüm yardımlar, başta sağlık hizmetleri engellendi. Katliamda öldürülenlerin büyük çoğunluğu Kürtlerdi. Bu bilinçli olarak yapıldı. Alevi sunni Kürtler birbirine kırdırıldı. Olayın bir yönü de Kürdü Kürde kırdırma oldu. Biz bunlara bolca şahit olduk.

Bu olay resmi ve sivil faşist güçlerin planlı bir katliamıdır. Olayın sorumluları ortaya çıkarılmadığı halde, yakalanan faşistlerin bir kısmının suçlu olduğu açıkca ortaya çıktığı halde, kendileri herşeyi itiraf ettikleri halde, olay sola yüklenmek istendi.

Örneğin; 1981 yılında başka bir davadan yakalandım. İşkenceciler, idamla yargılanan 22 faşist için şöyle diyorlardı bir çok devrimciye: "biz bu idam cezasına çarptırılan 22 milliyetçiyi kurtarmak zorundayız, o vatan evlatlarının idamına göz yumamayız, nasıl olsa bu olayla ilgili sizi idam etmezler onun için bunu size kabul ettireceğiz." Örneğin, Caner'in 20 gün işkence ettiğini itiraf ettiği Hamit Kapan'a, öğretmenleri öldürme ve Maraş olaylarını planlamayı kabullenmek için işkence yapıldı. Bir çok devrimciye bu olay yıkılmak istendi. Sonuç olarak düzmece ifadelerle bu olay muğlakta bırakıldı. Bildiğiniz gibi bu güne kadar hiç bir şey olmadı ve idamlıklar kurtarılmış oldu. Buna ödül olarak dönemin Sıkıyönetim Komutanı Yusuf Haznedaroğlu 6. Kolordu Komutan yardımcılığına getirildi ve başarı ödülü verildi.

USO
19.11.1986

Maraş olayını planlayıp ve içinde bizzat aktif rol oynayan Ökkeş Kenger (Şendiller), Mehmet Leblebici, Yunus (İlhan, soyadını kesin hatırlamıyorum.), olayın üzerinden fazla bir zaman geçmeden serbest bırakıldılar. Hatta bunlardan Ökkeş Kenger soy ismini "Şendiller" olarak değiştirdi.

Korku ve Korkunun Panzehiri

Şerafettin KAYA

Bu değişim, tabiidir ki ulusal muhalefet yönünden tezahür eden bir mücadele ve gelişim nedeni ile olmuştur.

Kürdistan ulusal muhalefetinin suskunluğu 60'lı yıllarda artık, geçmiş dönemdeki gibi değildir. 1959'daki 49'lar olayı, 1962'lerde Dicle-Fırat Dergisi'nin yayını, diğer yayımlar, kürçe yazılar, hikayeler ve şiirlerin yayınlanması ve bunun ardından gelen tutuklamalar, TKDP'nin oluşumu, oluşum tamamlanmadan yapılan operasyonlar, bir kısım Kürt aydınının Kürt sorununu TİP içinde tartışmaya sokması, Doğu Mitingleri ve mitinglere Kürt köylü ve işçilerinin gösterdiği büyük ilgi, yitirdiği zannedilen ulusal muhalefetin, Kuzey Kürdistan'da yeniden doğuşunun habercisi ve bir silkenişiydi...

Bu silkenişin ardından DDKO'lar doğdu. Ve giderek bu gençlerin, Kürt aydınlarının oluşturduğu örgüt Kürdistan'da yaygınlaştı. Bu bir patlayıştı! bir uyanıştı! bir uyandırılıştı!...

Dr. Şivan'ın Kürdistan'da ulusal muhalefeti örgütlenme girişimleri, 12 Mart sonrası Diyarbakir Askeri Mahkemelerindeki, Türk devletinin sömürgeci, anti-Kürt karakterini, Kemalizmi, devletin Kürdistan'daki iğrenç uygulamalarını teşhir eden savunmalar, direnişler, Kürt halkının ulusal muhalefeti ve muhalefetin örgütlenmesi açısından umut verici ve büyük öneme haiz adımlardı.

Bu adımlar, Türk devletinin tüm baskılarına, tehditlerine, bir çok Kürt aydınına da içine alarak tezgahladığı oyunlara, işkencelere ve sergilenen baskılarla Kürdistan'ın genelinde yaratılan korkuya karşı atılmıştı.

Ki bu adımlar, bu direnişler, ulusal muhalefet açısından önemli bir çok mevzilerin ele geçmesini sağlamıştır. Asimilasyonun hızını kesmiştir. Sonraki dönemlerde ulusal muhalefetin örgütlenmesine ve örgütlenme çalışmalarına kaynak olmuştur. Ve daha etkin, geniş kitleleri kapsayan, dünya düzeyinde ses veren gelişmeleri ve direnişleri getirmiştir.

Yetmişli ve Seksenli yıllarda yüzlerce insan (işçisi, köylüsü, öğrencisi, aydını) Kürdistan ulusal muhalefetinin kazandığı mevzileri korumak, yenilerini kazanmak için, şu veya bu şekilde (faşistlerin, polis ve jandarmanın kurşunlarına hedef olarak veya ajan-provokatörlerin oyunlarıyla) hayatlarını yitirdiler. Yüzlercesi de işkencehanelerde, bu amaç için direndiklerinden dolayı öldürüldüler. Onlarcası, işkencehanelerde ve cezaevlerinde şerefsizliğe ve ihanet önerilerine karşı, bunları kabul etmiyerek kendi hayatlarına kendileri son verdiler.

Bu gün yüzlerce insan idam cezası almıştır ve hücrelerde idam edilecekleri zamanı beklemektedirler. Binlercesi en ağır hapis cezalarına çarptırılmıştır. Binlercesi de zindanlarda kendi haklarında verilecek kararı beklemektedir. Bunlar en ağır şartlarda ve işkence-baskı altında tutulmaktadır.

İnsanlar kavgadadır. Herşeye rağmen kavga sürüyor. Gösterilen şiddete ve saldırılara karşı yurtiçinde ve yurtdışında bulunan pek çok insan ulusal muhalefeti örgütleyebilmenin çabası içindedirler ve kavgayı sürdürüyorlar...

Bunlar korkusuzlardır... Hayatını halkı için çekinmeden ortaya koyanlardır... Türk devleti, yukarıda belirlemişti, tüm kurumları ile Kuzey Kürdistan'a yerleşmiştir. Sömürü ve asimile için kurulan tezgahlar işlemededir. Ancak korku içindedirler.

Yıllarca varlığını koruyan ve bugün giederek büyüyen siyasal kuruluşları, ordusu, sermayedarı, üniversitesi, basını ile her gün yaşadığı korku; Kürt halkının bilinçlenmesi, diline, kültürüne, ulusal demokratik talepler uğruna verilen kavgaya sahip çıkması ve korkusuzlar ordusunun büyümesidir.

Buna karşı Türk devleti geçmiş dönemdeki gibi tüm silahlarını kullanmaktadır. "Korku" silahını, yani kitlelerin içine korku salarak, gelişmeleri ve yapılanmaları engelleme silahını daha yoğun çalışmaktadır. Bilhassa Avrupa'da...

Bu gün 100 bine yakın Kürt Avrupa'dadır. Bunun büyük bir bölümü Kuzey Kürdistan'dandır. TC pasaportu taşıyorlar. Bunlar eşraf, ağa, bey takımı değildir. yılların ezikliğini yüreklerinde taşıyan, baskı gören, jandarmanın ve polislerin dayacağının, işkencenin izini sırtında taşıyan, memurun hakaretine uğramış, hor görülen fakir fukara takımıdır, işsizdir veya topraksız köylülerdir.

Bu gün bu insanlar -çok azı hariç- ulusal muhalefete açıkca, maddi ve manevi hizmet sunmaktan, protesto eylemlerine katılmaktan, siyasi kişi ve kuruluşlarla birlikte gözükmekten, kürçe yayımları almaktan ve izlemekten kaçınılmaktadırlar ve çocuklarının siyasi yapılarla ilişki kurmalarını, siyasi yapılar içinde yer almalarını kuşku ile karşılıyorlar.

Bir kısım Kürt aydını da Avrupa'da bu yapı içindedir. Esasen yurtsever olan bu insanların davranışları, devletin çeşitli oluşum ve propagandalarla genel düzeyde yarattığı korkuya adapte olmalarındandır.

"İzine gidildiğinde takip korkusu...", "ihbar ve cezalandırılma korkusu...", "pasaportun uzatılmaması ve pasaporta işaret verilmesi korkusu..." vb. korkular.

Bu korkulara adapte özünde bilinçsizlikten kaynaklanmaktadır. Bilinçsizlik, kişinin kendi çıkarlarını toplumsal çıkarların önünde görmesi durumunu getirir. Ki bu durumda kişilik öne çıkar.

Bir gerçektir bilinçsiz kesimin bu adaptesine bir çok siyasi kişiler çeşitli eylemleri ile sebep oldukları gibi, bir çok aydının da sorumluluğu vardır.

Devletin bu oyununun bozulması gerekir. Devletin yıllardan beri kapsamını genişleterek kullandığı "KORKU" silahı geri tepmelidir. Bu da, halkın ve bilhassa yurtsever kesimin aydınların soruna korkusuzca yaklaşmalarından geçer.

Abdullah Cevdet Karlıdağ'ın bahsettiği, kaybettiklerini söylediği, yılların suskunluğuna damgasını vuran korkuya karşı kullanılamayan "korkusuzluk" iste budur...

Kişinin, inançları yönünde tavır koyması; kendi çıkarlarını toplumun çıkarları (halkın ulusal ve sınıfsal çıkarları) içinde düşünmesi namusluktur.

Namuslu olabilmek için korkusuz olmak gerekir. Unutulmamalı!.. KORKU'nun panzehiri KORKUSUZLUK'tur...

17.11.1986/ Almaya

Bebeleri bile vurdu

bu eylemin yöneticisinin Ökkeş Kenger (Şendiller), Yunus ve Mehmet Leblebici olarak üçünün birlikte hazırladığını" itiraf ettiler. Bu kişiler bombaları attıktan sonra, sinemadaki halka karışık halkı tahrik eden sloganlar atarak saldırıya geçtiler. CHP Gençlik Kollarını ve çevredeki anti-faşist kesimin işyerlerini tahrip ettiler. Var olan siyasi akımlar bu olayların bir katliamın başlangıcı olabileceğini anlayıp ne yapılması gerektiğini görüşüyorlardı.

22 Aralık akşam üstü iki TÖB-DER'li öğretmen saldırıya uğradı. Biri olay yerinde ölüirken diğeri yaralı olarak hastaneye kaldırıldı. O gece halk hastanenin önünde toplandı. Hastahane Baştabibi (Cavit Diker) kana ihtiyaç olduğunu bildirdi. Bunun üzerine bir çok insan kan verdi. Hastahane Baştabibi Cavit Diker'in katliamın planlayıcılarından olduğu sonradan anlaşıldı. Öğretmen, fazla kan verilerek katledildi. Öğretmen katledildikten sonra -o gece- "Aydınlık" dışındaki halk güçleri bir araya toplandılar. Cenazelerin yarın bir törenle kaldırılması ve geniş katılımın sağlanması kararı alındı.

Sabahleyin halk, Yörük Selim mahallesinden yürüyerek Hastahanenin önüne geldi. Cenazeye otopsi yapılmadığı gerekçesiyle verilmedi. Sürekli geçiktiriliyordu. Akşama doğru cenazeler -biri hastahaneden diğeri evinden- alındı. Tehlikelerin boyutunu bilemiyorduk. Cenazelerin dini gereklerinin yerine getirilmesi için camiye gidiliyordu. Camiye 100 metre kala, daha önce camide ve kalede kümelenen faşistler halkı taşlamaya başladılar. Ordu millet el ele sloganıyla askerleri de yanlarına çekmek istiyorlardı. Kısa bir taşlama faslından sonra silah ve horturlu araçla saldırı şiddetlendi. Bu çatışma sırasında sopyalla beyni dışarı akan insanlar oldu. Bu olay Yörük Selim mahallesine çekilinceye kadar devam etti. Faşistler o gece çeşitli

Tîpî Şanoyê Kurdî li Derweyî Welat

• **Taha Barawî**

Di sala 1948'an de li Silêmaniyê hatiye dinê. Seretayî, navendî û Amojgariya Mamosteyan li Silêmanî xwendiyê. Di sala 1967'an de dest bi mamostatî kiriyê.

Di 1969'an de li Silêmaniyê li gel Komela Huner û Wêjeyî Kurdî dest bi xebata şanoyê kiriyê û ta sala 1981'ê li Kurdistanê di şanoyê de wek lîstîkvan (aktor) xebitiye. Piştî sala 1981'ê hatiye Swêd, di sala 1983'an de li gel hinek hevalên xwe **Tîpî Şanoyê Kurdî li derweyî welat** damezirandiyê. Niha jî hem rejîsor, hem jî lîstîkvanekî hêja yê vê Tîpî ye.

• **Huner Celal**

Di sala 1954'an de li Kerkûkê hatiye dinê. Seretayî û heta 2'yê navendiyê xwendiyê. Di sala 1970'yî de dest bi kar kiriyê wek karkir xebitiye. Di sala 1979'an de derketiyê Ewropa û di sala 1982'an de hatiye Swêd.

Di sala 1983'an de bêşdarî **Tîpî Şanoyê Kurdî li derweyî welat** kiriyê û niha jî di vê Tîpî de kar dike.

• **Adil Abdulla**

Di sala 1951'an de li şarî silêmaniyê hatiye dinê. Seretayî, navendî û kutayî amadeyî li silêmaniyê xwendiyê. 1972'an de wek fermanber (memûr) dest bi kar kiriyê.

1982'an de hatiye Swêd û 1984'an de li gel **Tîpî Şanoyê Kurdî** dest bi karê şanoyê kiriyê. Niha jî li gel vê Tîpî xebat dike.

• **Xelîl Bêkes**

Di sala 1955'an de li şarî Kerkûkê hatiye dinê. Seretayî û heta 2'yê navendiyê li Kerkûkê xwendiyê. 1971'ê de dest bi şanoyê kiriyê.

1982'an de hatiye Swêd û 1983'an de bêşdarî damezirandina **Tîpî Şanoyê Kurdî li derweyî welat** bûye. Hê jî wek lîstîkvanekî hêja di vê Tîpî de kar dike.

□ ANK Stockholm, li gel 4 lîstîkvanên Tîpî Şanoyê Kurdî hevpeyvînekî çêkir. Lîstîkvanên Tîpî Şanoyê Kurdî li ser xebat û pirsgerêkên (problem) xwe axaftin.

□ Tîpî Şanoyê Kurdî li derweyî welat di sala 1983'an de li Swêdê hatiye damezirandin û heta niha 5 şanogerî pêşkêş kiriyê û di van rojan de dê şanogerîkî din pêşkêş bike.

□ Em her 4 lîstîkvanên Şanoyê Kurdî ji bo xwendevanên xwe didin nasîn û hevpeyvîna li gel Tîpî Şanoyê Kurdî pêşkêşî xwendevanên xwe dikin.

* Pirsên ANK re, li gel hevalên xwe Lîstîkvan û rejîsorê hêja Kak Taha Barawî bersiv da.

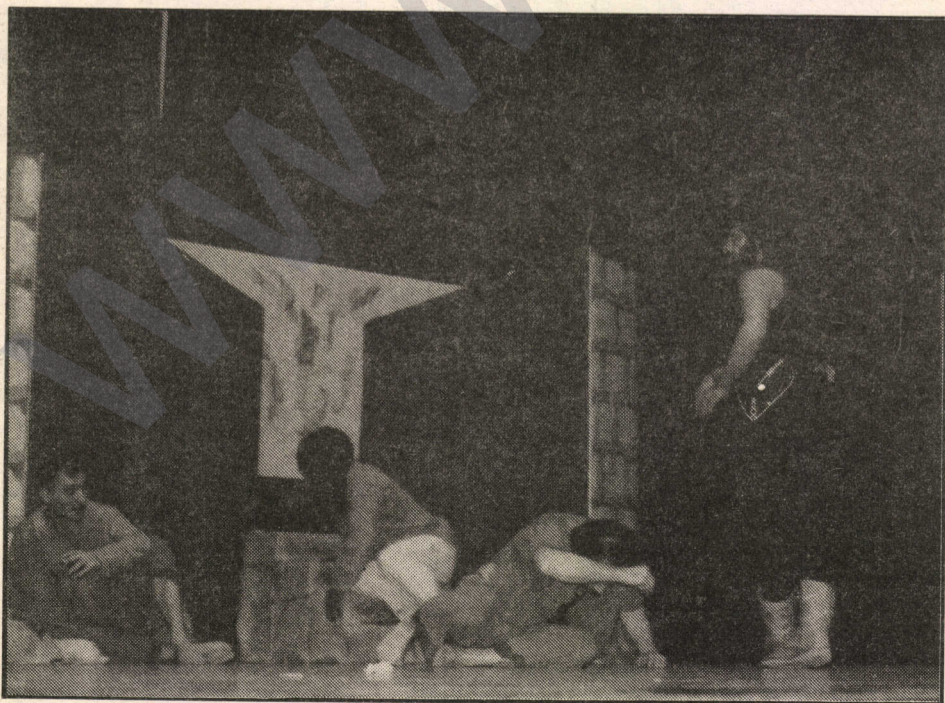
□ We Tîpî Şanoyê Kurdî di çi rewşê de damezirand? Berhemên Tîpî Şanoyê Kurdî çi ne?

□□ Di sala 1983' ya meha 4'an de me çend heval bi alîkariya Federasyona Komelên Kurdistanê biryar da, ku tîpekî şanoyî Kurdî çêbikin û bikaribin ku alîkariya bizotneweyî (tevger) şanoyê miletî Kurd bikin. Ji bo ku bikaribin gelên Ewropî re çanda Kurdî bidin nasîn. Xizmeta çanda Kurdî bikin ku çanda gelê me wenda nebît. Herweha bikaribin dengê gelê xwe bigihînin gelanî dîtir.

Ji ber van sedemên jorîn me Tîpî Şanoyê Kurdî li derweyî welat damezirand.

Tîpî Şanoyê Kurdî cara pêşî ahengî nevrozî 83'an de li bajarê Stockholmê şanogerîkî pandomîm bi navê **Mil Milane** pêşkêş kir.

Di havîna 83'an de şanogerî bi navê **Tîfîngên Karerxan** nivîsînî **Betholt Brecht** li Stockholm û Uppsalayê pêşkêş kir.

Lîstîkvanên Tîpî Şanoyê Kurdî di şanoyekê de

Di buhara 84'an de şanogerî bi navê **Adabe** nivîsînî **Mied el Cuburî** li stockholmê pêşkêş kir.

Di havîna 85'an de şanogerî bi navê **Aliyê din yê derî** nivîsînî şairê Almanî yê hêja **Borchert** li stockholmê pêşkêş kir.

Di zivistana 85'an de şanogerî bi navê **Mala li ser gir** nivîsînî şanonivîsî Danmarkî, **Ludwig Holberg** li stockholmê pêşkêş kir.

□ Hevalên hêja bi giştî problemên Tîpî we, Tîpî Şanoyê Kurdî çi ne? Aliyê lîstîkvan, aborî, huner û hwd.

□□ Berî her tiştî problema me ya pêşî ev e, ku lîstîkvanên şanoyê me hemû kar dikin. Ji ber vê katê me (west) zor kême. Em nikarin rêk û pêk karê şanoyê bikin.

Lîstîkvanên jin kême in. Jinên me naxwazin xebata şanoyê bikin. Jinên me doza wekhevîyê dikin lê nakevin nav xebata şanoyê. Gelek şanogeriyên baş hene, em nikarin pêşkêş bikin, ji ber ku pêwîstiyên ev şanogeriyên bi lîstîkvanên jin heye. Em dixwazin jinên me bi awakî azad bikevin nav xebata şanogeriyê.

Salon û lokalê me nîne. Ji ber vê her lîstîkekî me bi cihên cure cure tê pêşkêşkirin.

Tekstên (metnên) şanoyê bi zimanê Kurdî gellek kême in. Ji ber vê neçarî zimanên dîtir wergerînin bo zimanê Kurdî ew jî karê zor giran e.

Temaşekarê şanoyê kême e. Her çend hejmarê Kurd li derweyî welat pirre jî lê temaşekar kême in. Rast e hindê car propaganda û reklamên me tewaw nîne, balam li gel vê jî kurdên derweyî welat ji ber sedemên aborî û ji ber sedemên nebûnî west (kat) nayêne temaşaya şanoyê. Dîsa jî Kurdên me dikarin çar qatî pareyê bilêta şanoyê bi wextekî zêdetir bidin û bi hezar teşqe-le biçin dîskotekan.

Daxwaza me ew bû, ku yek Tîpî Şanoyê Yekgirtî li gel lîstîkvanên hemû parçeyên Kurdistanê damezirînin bo ku bikaribin zimanê hewbaş şanoyên xwe pêşkêşî temaşevanê Kurdên her çar perçeyan bikin.

Problemekî me yê mezin jî ev e, ku li

derweyî welat rexnegirê şanoyê tune ne. Ger rexnegir hebin, dê kêmasiyên me nîşan bidin. Em jî kêmasiyên xwe bibînin û rast bikin. Li vir em dixwazin tiştêkî bêjin: bila temaşevan rexneyên xwe ji me re bibêjin, ne ku pişt deriyên biaxifin.

Problemekî dîtir jî ev e, ku kadroyên me yê teknîkî nîne, ku ronahî, muzîk, mak-yaj û dekorê baş çêbikin. Em dixwazin hevalên ku ji van karên teknîkî fêhm dikin bila alîkariya me bikin.

Lîstîkvanên TŞK T.Barawî, A. Abdulla, M. Dergelayî di lîstîka "Mala li Ser Gir" de.

Mezintirîn problem îmkanîyeta aborî ye. Li Swêdê gelek grubên şanogerî yê amator hene. Gelek ji wan, di salekî de ne zîkî nivîlyon kron alîkariya dewletê verdigrin. Em jî salê 10 hezar kron alîkarî verdigrin, ew jî tîra makyaja şanoyekî nake. Di vê rewşê de heqê biletêkî 25 kron ne tiştêk e.

Digel van problemên giran jî, em hevîdar in ku hewildana hevalên Tîpî û dostên wê û dilsozên çanda Kurdî bikaribin di pêşerojê de serkevin û serfiraz bibin. Em bi xwe hewil didin. Benda hewildanên dilsozan in.

□ Hevalên hêja, bi giştî rewşa şanoya Kurdî li Ewropa çi ye?

□□ Li Swêdê xeynî Tîpî me Komelayê Hunerî Wêjeyî Kurdî heye, karê wan şano û muzîk e. Dîsa li Swêdê rejîsorê hêja Kak Salman Faiq heye, yek ji damezirên Şanoyî Kurdî li bajarê Kerkûkê ye û di karê sînemayê de jî gelekî jêhatiye. Ta niha çend xelat li ser xebata xwe ya sînemayê vergirtiyê. Em hevîdar in ku piştî mirina hunermendê mezin Yılmaz Güney di varê sînemayê de rejîsorek Kurd wê valatiyê dagirî.

Rejîsor û lîstîkvanê hêja İbrahim Selman li Holandî dijî û çend karekî mezin yê şanoyê pêşkêş kiriyê. Bi zimanê Holandî şanogeriyê **Mem û Zîn** ya **Ahmedê Xanê** pêşkêş kiriyê.

Kak Mehdî Umid jî di karê şanogeriyê de hevalekî jêhatiye. Niha jî li ser filmekî kar dike û li Yekîtiya Sovyet beşê senaryo û rejîsoriyê dixwîne.

Hinek hevalên din jî ku li Ewropa dijîn ew jî berê karê şanoyê kirine, lê niha karê şanoyê nakin, em hevîdar in ku ev hevala-

na jî dest bi karê şanoyê bikin.

□ Ji bo xwendevanên Kurdistan Press çi mesajên we hene?

□□ Em kesên Kurd ku li derweyî welat dimînin wekî nunerên miletê xwe ne. Em hevîdar in, ku rûyekî geşî miletê Kurd bi xelkên Ewropa re bidin nasîn û xelkên Ewropî jî bila bizanibin ku mafê miletê me jî heye wek miletên dîtir serbest û serbilind bijî.

Tîpî Şanoyê Kurdî jî vê firsendê spasî Kurdistan Press dike, bo dengê me digihîne xwendevan û dengê miletê me digihîne gelanî dîtir. Em hevîdar in ku Kurdistan Press di xebata xwe ya girîng û hêja de her berdewam be. Ji bo xizmetguzarî gelê Kurd ê bindest û neçar bike.

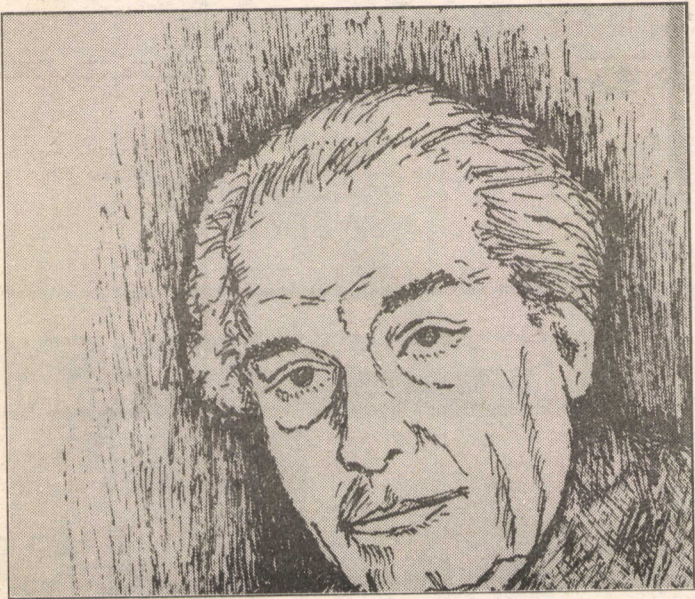
Em zor sipas dikin ku Kurdistan Press ev mecal dan me ku em derd û kulên xwe û xebatên xwe pêşkêşî xwendevanên bikin. Zor sipas

Em jî zor sipas dikin û di xebata şanogeriyê de serkevîna we daxwaz dikin.

Taha Barawî û Marziya Şahab

BIRANIYA ZANISTAKARE MEZIN
PROF. QANATÊ KURDOEV

• AII KILIÇ •

Bi rastî, min Prof. Qanatê Kurdoev ne dît. Hema, karzanîsta û rîya zanîstakarê Mamostê Qanatê Kurdoev û hemû zanîyarên Kurdên Sowyet, xîzmetên wan li ser zîman û edebiyata û zanîsta kurdan, agirê dilê min ê komunistê sore.

Li sala 1982 (08/9) nama Kurdoev kete destê min:

"Heval û hevkarê delal Kiliç Elî can,

Nama te dereng kete destê min, çimkî nav û nîşanên min rast ne nivîstî bûn.

Ez geleki şad bûm, ku nika ji birayê me zaza merîvan wek te zîmanzan, filolog hene û mijulî lêgerîna zaravê zaza dibin. Ez geleki şadim, ku nika tu li Parisêda dimînî, li ser lêgerîna zaza wek zaravêki kurdî bibî.

Li sala 1975'da min kîtabek li ser berember kirîna zaza û kurmançî nivîstî û daye çapxanê bo çapkirinê. Ew, destnîvisar nika li çapxanêdaye, hevîdarim, wê çap bikin.

Li sala 1976 da min kîtaba min kîtaba 'Iranskojê yazîkoznaniyê' da pertokê li ser zaza û kurmançî nivîstî, ez wê nivîsara xwe ji tera dişînim. Mîmkûne ji tera lazîm bê.

Min kilama (strana) te xwen, tu rast û bi xweş dinivîstî:

'Azadiya Kurdistanê Xelese gele dinya
Xeleşiya gele dinya azadiya Kurdistanêye.'

Li sala 1983 (20-04) nama duyemînê Kurdoev kete destê min:

"Heval û hevkarê delal,

Min nama û destnîvisarên te standin, dilê min gelek pê şa bû, kefa min xweş bû, ez pê hasiyam, ku nivîsarên te rind hena. Destnîvisarên te li ser zaravê zaza, li ser filozofîya kevî, li ser marxîsm û li ser faşîzmê tirkî nîşanê dikin ku, tu ji zanîyarêki gihîştî û mezîni. Eva min şa dibe. Nivîsara te derheqê fonetîka zaravê zaza geleki bi min xweş tê, eferim, ez dibînim, ku kurdekî hêja pir zana û pispor heye, mîna min xerêqî lêgerîna zîmanê dayka xwe dibe. Ez hevîdarim, dibe bi silametî tu nivîsara xwe li ser form-zaniya zaza ji xilas bikî û xêr û silametî nivîsara xwe çap bikî."

Meha Gulanê sala 1985 da li Cîrê du Soleil (bajarê roj) da, min li ser "Klasiyîkasiyona zanîstay û informatîk, bîngêhên filozofîyên informatîki" kîtabek nivîstî. Ev xebata filozofîya zanîstan, min bi dil û can Mamostê Qanatê Kurdoev'ê ithaf kir.

Ji bo çî ez li ser xebata zanîsta Kurdê Sowyet Kurdoev dinivîstinim? Ji ber çî xebata wî beha zanîsta hene? Li ser zanîyarên mezîni, hemû akademîsyenên kurd, Nadîrov, Helîma Emo, Tosîne Reşîd, heval û hevkarê delal Xelîl Muradov ez çî bêjim?

Yekemîn: Miletê Kurd û Kurdistanê, bi çavên Kurdoev:

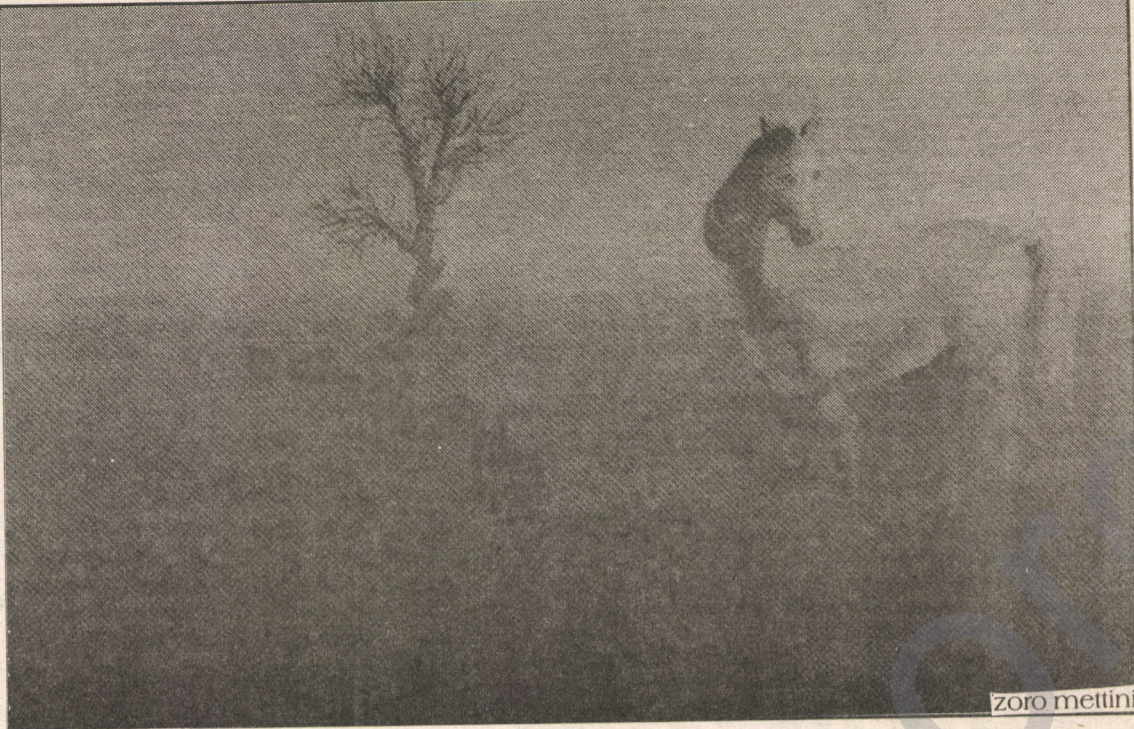
Miletê Kurd bi navê mexas û qeremanên serê serxwebûna welatê xwe fexîr û kubar dibe, ne bi tenê bona wê yekê, ku li tarîxêda ew mexas û ew qereman bi çek û silêhanva rabûne, derketine meydana şerê azadkirîna mîletê xwe, lê wusan jî wana mala xwe canê xwe û ruhê xwe terxan kirîne bo xatîrê serxwebûna kurdan, bo xatîrê azadiya wan..." Kurdoev go; li dor û berê çiyayên kurdan, li dest û bestên Kurdistanê xûnavîda xelqê kurd toximê kurdwerî û weterperwerîyê reşandine. Ji bo rojhîlat, ji rojava, ji jor (bakur) jî jêr (başûr) gelek û gelek caran mîrkuj û xwînrêjên mîna Cengîsîxan, Ayatola û mayatola Kurd û Kurdistan kirîne nav agir û alavan, talan û tajan kirîne, sotîne, kuştîne." Her kes baş dizane ku "îro hikmetên stemkar yêr cîranên Kurd her çar aliya dora Kurdan girtîne. Kurdistan kirîne girtîxanê, kurd qexd û cîdar kirîne, bi salan û zemanan xwestîne û dixwezî kurdan li nav xwe de bifetîsîn, bihelînin, ruh û canê kurdewerîyê jî dil û hinavê wan derînin wan bêhîs û bêsewda bikin, wusan bikin, ku ew zîmanê dayka xwe şîrî, zîmanê xwe zîkmakî biterkînin, ji bîr bikin, tarîxa xwe, tarîxa medenîyê û şarîstaniya xwe nizanî bin; hukmetê stemkar bi vir û fistona kurda bixapînin, navê 'tirkên çiyayî', 'farsên çiyayî' û navê 'erebê paşketî û koçer' li wan kirîne, ew bê maf kirîne, mal û canê wan dixûn, welatê wan talan û tajan dikin."

Duyemîn: karzanîstayên kurdên Sowyet û hemû zanîyarên kurd li Yekîtiya Sowyet, xîzmetên wan li ser zîman û tarîxa Kurdistanê. Kurdoev go, "zîman bîngêh û binaxa yekîtiya endamên mîlete, çeka serbestî û serxwebûna wî ye; li jiyîn û efrandîna xwe da her mîlet, merîvên her cîwakê hevberîyê xwe, pevgerîdana xwe bi hevra dikine yek." Gotîna Kurdoev zaf raste.

Sêyemîn: sazîrîna respublika demokratîka sosyalîste gelê Kurdistan a îro, marxîsm û lenînzîm û internasyonalîzme proletaria rîya sazîrîna respublika demokratîka Kurdistan roşt dibe. Dijî emperyalîzme Emerîkî Yekbûyî, dijî faşîzm û kolonyalîzmê tirk, ereb û persan, sere partiya komunista Kurdistan re alîkariya komunistên kurd li Yekîtiya Sovîstîstî-nê û pişgirtîya internasyonalê hemû komunistên dinya lazîme.

Li rapora Kongreya Partiya Yekîti Sovyetê Komunist 27'a heval Mihail Gorbatchev go ku "marxîsm û Lenînzîm gotîna şoreşgerîya dîngaye." Problemê yekemîn, sadakatê doktrîna marxîst û Lenînistîya PYSK û sazîrîna Partiya Komunista Kurdistan a.

Talant/1.10.1986

zoro mettini

Dengê Şoreşê

Beşîr BOTANÎ

Xanî û dikanan
Bexçên zarokan
olgeh û xwendîngehan

Bi tang û top hatine şewitandin,
hatine pelixandin,
hatine perçiqandin

Tîrîmbêlên şewitî û dûçerxan,
Lîstîk û pêlavan,
cam û kevran

Li her bostekî ne,
li her cihekî ne,
li her erdekî ne

Li ser diwaran,
li hemû deveran,
li rojname û kovaran

Navê şehîdên azadiyê,
peyvên aşî û hîviyê,
xwîna sor ji bo ronahiyê

Li ser banan,
li cadan,
li rêkan

polîsên stemkar,
serbazên xwînxwar,
guren har

zaro,
tolaz*,
pîr

Bi serbilindî piyasê dikin,
ne ma bitirsîn,
amade ne ji bo parastin

Ewrên reş li asmanan,
alên reş li bajar û gundan,
cilên reş li şîni û şayan

Rûbar û derya sor bûne,
gul û giya sor bûne,
deşt û çiya sor bûne

Peyvên torevanan*,
awazên awazvanan,
vedana* dengbêjan

Dibin gule di nav laşên vegirkeran da,
dibin tîr di nav çavên xwînmêjan da,
dibin jehir di nav zikên çaşan da

Dengê çûkan
bilînd dibe ji derdê siteman,
dibêjne azadîxwazan

Navê serxwebûnê xweş û şîrîn e,
jê xweştir her nîne,
tim bi xuhdan û bi xwîn e

*Tolaz:Kur û kiçên 13-19 salî;Torevan:Edit;Vedan: Eko.

EZ Û BILBİL

Feqîr AHMED

Bilbilo tu bi deng û hawar
Dest pê bike li ser vî war
Bîra cîhan tev bibîsin
Em tev dikin xebat û kar

Tu bi sakî û em tim bankin
Tev gundiyan û xebatkarkin
Em çêkin hêza xwe mezîni
Xwînxwazan ji ser xwe rakin

Tu ne saqî em ban nekin
Ne ti kar û xebat nekin
Qefes a te em tim bindest
Xwe rizgar û azad nekin

Dilê min jî tev wekî te
Me bîr kirîye welatê xwe
Tu di qefesda ez li derva
Nîkam biçim welatê xwe

Şefaqa ra çavê min girîyan
Tune Xwuşk, dayîk û biran
Xal, xaltî ew bav û kal
Ketin bin lingê dijminan

Li xerîbê ker û gêj bûn
Ne hoste û ne dengbêj bûn
Ku ez bankim haho welat
Ji cîger da tar û mar bûm

Ez wê dikutim bi arê kêşê
Kul birîn û rîs tev dêsê
Kêm û xwîne derî vekir
Wekî cem kaniyan der tê

Ketim xwarê li nav dijwar
Bankir haho welat û war
Yekî dest da ser devê min
Go ji wera tune welat û war

5.7.1984

edebiyat huner û çand

Rojnameya me rûpela edebiyat, huner û çand vekirîye.

Nivîskar, xwendevan û huner-mendên Kurd dikarin berhemên xwe yê helbest, çîrok, kurte çîrok, krîtîka edebî, û hwd. bo rojnameyê bişeyînin. Em li benda berhemên we ne...

Hun dikarin berhemên xwe ser navnişana jêrîn bişeyînin:

KURDISTAN PRESS

"Edebîyat huner û çand"

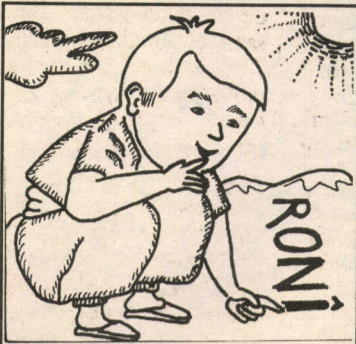
BOX 7080

172 07 Sundbyberg/Sweden

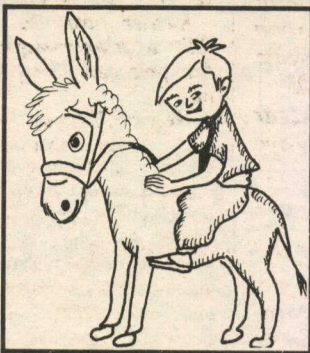
JÎR

ZAROKÊN HÊJA
HÛN KARIN HELBEST Û WÊNEYÊN
XWE JI VÊ NAVNIŞANÊ RE BI-
ŞEYNIN;

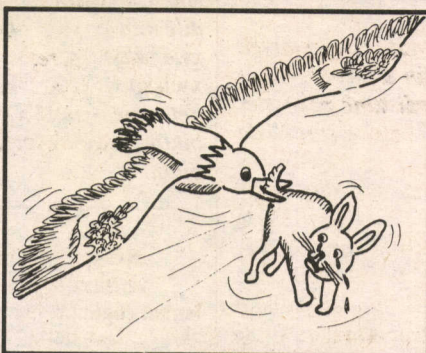
Kurdistan Press
"JÎR"
Box 70 80
172 07 Sundbyberg
SWEDEN

XÊZ Û NIVÎS
Adil DURAN

8- Ew di xewna xwe de diket macera-yên nû...

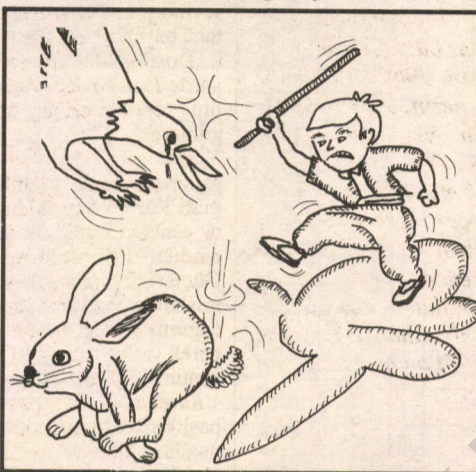
9- Çûkeke mezin ew keroş-ka wî yê hezkirî bi hêwa xis-tibû û difiran. Keroşka re-ben ji tirsan digiriya

RONÎ [2]

DÛMAHÎK
DI HEJMARA
8 AN DE

10- Ronîya reben gelekî xemgîn û di-lêş bûbû. Kera di xewna wî de dibe mîna ewreke sipî û bi hêwa dikeve.

11- Ronî bi darê destê xwe li çûk dide û keroşk azad dike.

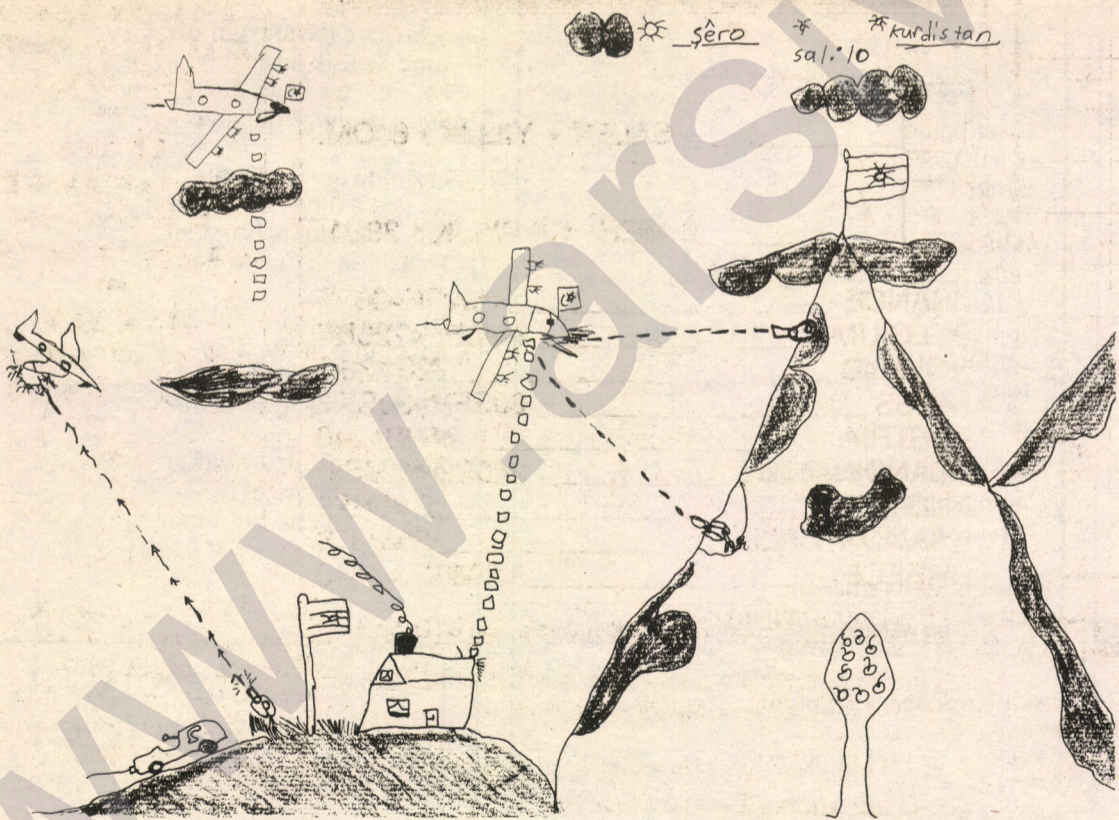
SERXWEBUN / 4 SALI

Upsala

foto: ANK

ŞERO / 10 SALI — Stockholm

ORGANÊN PÎVANÊ

A- DIRÊJÎ

B- BIHUST

C- TILÎ

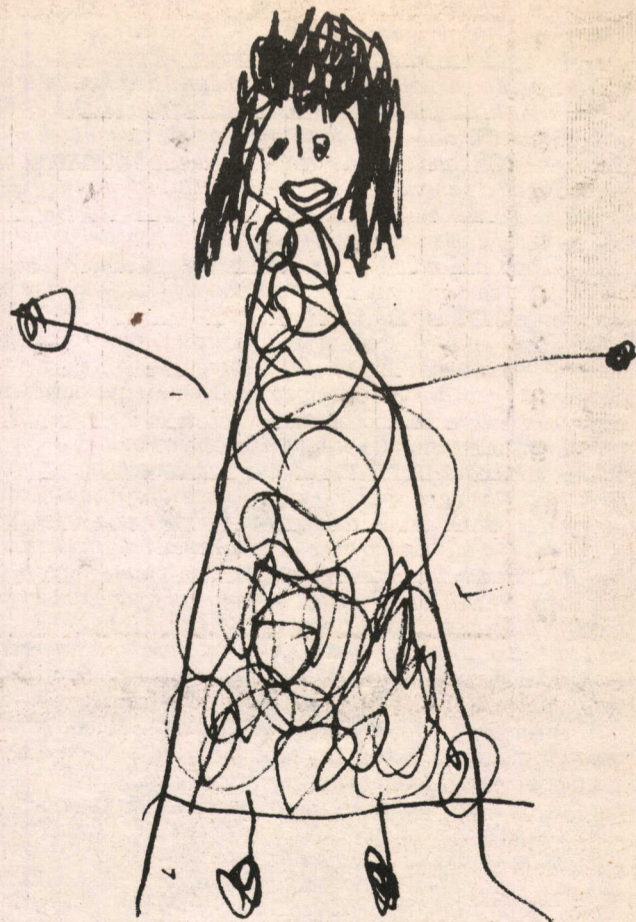
D- GAV

E- LING

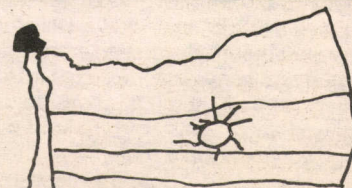
ELIF / 4 SALI

Dortmund

BERIVAN / 5 SALI

Paris

KURDISTAN PRESS

ROJNAMEYA 15 ROJİN • 15 GÜNLÜK GAZETE

HEJMAR • SAYI 7 17 BERFBARİNAPÊŞİ • ARALIK 1986 ISSN 0283-4898

ALMANYA 2.5 DM.
HOLLANDA 3 G
SKANDİNAVİEN 10 SK
FRANSA 10 FF
İSVİÇRE 2.5 Sfr.
AMERİKA 1.5 \$
AVUSTURALYA 1.5 \$(USA)
İNGİLTERE 1 £

□ Türk-Yunan Dostluk Dernekleri, Kıbrıs ve Kürdistan sorununu tartışma dışı bırakıyor.

□ Dostluk derneklerinin baş savunucuları darbeci generaller ve süngülerin gölgesinde iktidar olan Özal hükümetidir.

□ Türk Ordusu Kıbrıs ve Kürdistan'da bir işgal ordusu olarak tutuluyor. Statü hiçbir biçimde savunulamaz.

Türk ve Yunan Halklarının Dostluğu

İşgalci Türk Ordusunun

Kürdistan ve Kıbrıs'tan Çekilmesiyle Sağlanır

"Ecevit hükümeti döneminde çıkarılan Türk ordusunun Kıbrıs'ı işgali ile ilgili afişlerden biri"

TUHAF ŞEYLER!

□ "Yunan Dostluk Komitesi" ve "Demokrat Türk aydınları"nın davetlisi olarak Türkiye'ye geldiğini söyleyen Yunanlı besteci ve şarkıcı Mikis Theodorakis 27-30 Kasım tarihleri arasında İstanbul'da verdiği konserlerden dolayı gerek Yunan hükümeti ve gerekse ilerici Yunanlı aydınlar tarafından ağır eleştirilere uğradı.

Mikis Theodorakis, "Hem siyaset hem de sanat çalışmaları birlikte yürümüyor..." diyerek Yunan Komünist Partisi (KKE)'den istifa etmişti. Yunanistan'da yayınlanan Eleftherotopia gazetesine verdiği demeçte, Yunan ve Türk hakları arasında "dostluk köprüsü" oluşturmaya katkıda bulunacağını söyleyen Theodorakis'in bu açıklamasına karşın, Yunanlı bir gazeteci, "Siz yakın zamanda istifa edip, siyasi çalışmalar-

dan çekildiniz, şimdi yüksek seviyede bir insiyatif kullanmaktasınız, böyle ilişkileri sürdürmektесiniz, bunu nasıl yorumlarsınız" sorusuna Theodorakis, "Ben, eskiden beri Türk halkı ile ve onun mücadelesi ile uğraşırım, bir sempatiyim vardır, gönülüm bu ilişki ile senelerden beri doluydu, şimdi, bu ilişkim yeni değildir." dedi.

Başbakan Özal ve diğer hükümet yetkilileri konserlere çelenk gönderdiler. ANAP milletvekilleri de konserleri izledi. Konserler, Türk devleti ve bir kısım "aydın" tarafından hararetle desteklendi. Öte yandan, kendi sanatçılarından dolayı başı hep belada olan Turgut Özal, Türk sanatçılarına seslenerek Theodorakis'i örnek almaya kadar varan çağrılar yaptı.

Öyleki, gazeteci Zeynep Oral, 11 Aralık tarihli Milliyet gazetesinde, "Yürekteki Barış Türküdeki Barış" adlı yazı dizisinde bu durumu belirtmekten kendini alamayarak şöyle yazdı: "Nazım Hikmet'ten şiir okudu, ya da Nazım Hikmet gecesi düzenledi diye yargılamaları hâlâ süren kurum ve kişiler var-

ken, Nazım'ın türkülerinin okunduğu konserlere Belediye Başkanı çiçekler yolluyor. ANAP milletvekilleri konserleri izliyor. Allah Allah tuhaf şeyler oluyor".

Tuhaf şeyler aynı zamanda, Alman işgalini ve Albaylar Cuntasını yaşayan Theodorakis'de de oluyor. Theodorakis, Kıbrıs sorunu için asıl suçlu olan, "Kıbrıs'ın stratejik yeridir." diyor. Sömürgeci ve işgalci Türk ordusunun karakterini görmemezlikten geliyor ve amacının, "Yunan ve Türk haklarının arasına dikilmiş olan duvarın yıkılması için yardımda bulunmak olduğunu" söylüyor. Theodorakis, "Ankara generalleriyle hiç bir ilişkim yoktur" diyor.

□ Son olaylarla ilgili olarak sanatçıya çeşitli sorular yönelten Yunanlı gazetecilerden biri, düşüncelerini, ANK muhabirine şöyle açıkladı: "Doğru, Theodorakis'in Ankara generalleriyle ilişkisi olmayabilir, fakat Ankaralı sosyal-şövenlerle ilişkisinin olmadığını söylemek çok güç olsa gerek!"

□ Yunanistan Komünist Partisi'nin yayın organı Rizospastis'in 30 Kasım tarihli nüshasında, Genel Sekreter Florakis'in bir demeci yayınlandı.

AKEL'in kongresinde bulunmak üzere Kıbrıs'a giden Florakis, burada TKP (Türkiye Komünist Partisi) Genel Sekreteri Haydar Kutlu ile özel bir görüşme yaptığını açıklayarak özetle şöyle diyor: "...kardeşlik ve dostluk ilişkilerimiz konusunda aramızda bir görüşme oldu. Belki Türkiye'de burjuva sınıfı ve şovenist çevreler arasında gerilim, onlar için yararlı olabilir. Fakat, iki halk Türk-Yunan halkı için yararlı olmaz. Ülkemizde herkesin anlaması gereken, Türkiye'de yalnız Evren sisteminin olmadığıdır. Türk halkı da vardır. Demokratlar ve sol ilerici güçler de vardır. Türk halkının yiğit mücadeleleri bilinmektedir. TKP tezleri bilinmektedir. İki halkın arasına duvar örenler ve gerginlikten faydalananlar başkalarıdır. Bizim görüşlerimiz TKP ile aynıdır."

Kongreden sonra, Florakis'in insiyatifinde geliştirilen bölge barışı ile ilgili tezler üzerinde TKP ile anlaşma sağlandığı açıklandı.

□ Öte yandan, yeni kurulan Türk-Yunan Dostluk Komitelerinin davetlisi olarak İstanbul'da konserler ve-

ren Yunanlı sanatçı, Theodorakis, Haydar Kutlu tarafından tebrik edildi. Eleftherotopia gazetesinde yer alan habere göre, H. Kutlu, "Yoldaş Theodorakis'i İstanbul'da binlerce barış sever kişiler karşıladı. İki halkın dostluk ve sevgisi o kadar güçlüdür ki, aralarındaki düşmanlıkları ve kavgınlıkları atlatabilirler." dedi.

□ To Vima gazetesinde yer alan bir habere göre ise, Başbakan Papandreu, Theodorakis'i sert bir dille eleştirdi. Papandreu, dostluk demeçlerini affedilmez bir hareket olarak nitelendirerek, özetle şunları söyledi: "İRdelediği konular, ülkemizin en büyük sorunu olan Türkiye ile ilişkilerimizdir. Bildiğimiz gibi, Theodorakis, Evren sistemini, diktatörlük olarak nitelendirmekten kaçınarak, sert sistem olarak nitelendirdi"

Theodorakis ise, bir gazeteciye yaptığı açıklamada "Eğer Papandreu Türk-Yunan halklarının dostluğunu istemiyorsa, açık konuşması gerekir. Kaba, sahtekar yöntemlere kaçmasın" dedi.

□ Gerek Türk-Yunan Dostluk Komiteleri, gerekse Akel kongresi dolayısıyla öne çıkarılan tartışma konuları içinde işgal altındaki Kıbrıs ve Kürdistan'dan söz edilmedi.

Kayıp Rumlar Sorunu

□ Kayıp Rumlar sorunu, Selanik'te yapılan bir toplantıda yeniden ele alındı. Toplantıya, Kıbrıs Sosyalist EDEK Partisi lideri ve Parlamento Başkanı Vassos Lissaridis, Dünya Halkları ile Dayanışma Örgütü Selanik Şube Başkanı Kostas Mavrakis, Kıbrıs Faciasında Kayıp Esirlerin Yakınları Komitesi Başkanı G. Lurpa ve Kıbrıs Demokratik Öğrenci Hareketi (AGONAS) Selanik Şube Başkanı Pantelis Yorgios katıldılar.

□ Toplantıya Kürdistan Kültür Merkezi ve KSSE yöneticileri de katılarak destek mesajları sundular.

□ E. Lurpa, "Türk işgali sırasında 4 bin kişinin esir edildiğini" belirterek, "Kızıl-Haç'ın aracılığı ile durumları-

nı araştırdığımız kayıplardan, 2008'inin Adana, Amasya ve Diyarbakır cezaevlerinde olduklarını Türk devleti kabul etti. Ancak, diğerleri hakkında ise halen herhangi bir bilgi sahibi olmadıklarını" belirtti.

UNUTMA!